יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 153 | Łódź, Poniedziałek, 2 lipca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג, י"ט תמוז תרצ"ד | № 153

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

אין דייטשען סדום ועמורה

די ריזען-ארעסטען צווישען די „געלינקטע" נאציס. — שיסערייען אין בערלין. — רדיפות אויף די האמאסעקסואליסטען. — אויפרופען פון דעם יוגענד-אנפיהרער און פונ'ם רייכסוועהר-מיניסטער. — אלארם-צושטאנד איז אפגעשאפען געווארען. — זעלבסטמארדען פון פאפענס פרעסע-שעף און אדיוטאנט. — וואס זאגט די דייטשע פרעסע? — פאפען איז הויז-ארעסט. — אויף זיין ארט זאל קומען גערינג. — שטרענגע שטראפען פאר קריטיק. — מען ענטוואפענט די שטורמיסטען

די „פינאל"-רעדע פון געבעלס'ן

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

פאליציי האט היינטיגע נאכט אדורכגעפיהרט פיל ארעסטען צווישען די בעדייטענדסטע אנפיהרער פון דער „לינקער" גרופע נאציאנאל-סאציאליסטען. אייניגע פון זיי, וועלכע האבען געשטעלט א ווידערשטאנד זענען אויפ'ן ארט דערשאסען געווארען. אין איצטיגען מאמענט האט די אויבער-האנד איבער דייטשלאנד די רייכסוועהר. מען איז איבערצייגט, אז ווען ניט די פלינקע אקציע פונ'ם גען. בלאמבערג וואלט היינט איבער דייטשלאנד געהערשט רעהם און זיין שטאב. מען רעדט שטארק וועגען זייער פריינדס סוף, זיי גענומען דאך לעבען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

איינע די גרעסטע דייטשע שטעט זענען אדורכגעפירט געווארען ארעסטען צווישען יונגע שטורמיסטען, וועלכע זענען בעקאנט דורך זייער אויסערליכער שייבקייט... אייניגע פון זיי זענען געווען „אויסשמאבקעס" פון די דערשאסענע שטורמיסטען אנפיהרער, אויף וועלכע זיי האבען אויסגעאיבט אן אומגעהייערע ווירקונג. צוויי אזעלכע „ווייבער-רישע" יונגעלייט, וועלכע האבען בעהאט בעציהונגען מיט'ן מינ. רעהם, האבען, דערוויסענדיג זיך וועגען דייער פריינדס סוף, זיך גענומען דאך לעבען.

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

די היינטיגע פריהמארגעד-פרעסע ברענגט פרטים וועגען דעם טויט פונ'ם גען. שלייכער און מינ. רעהם. פון די דאזיגע ידיעות איז צו דרינגען, אז מ'דארף זיך צו די אפיציעלע בערלינער קאמוניקאטען וועגען דעם ענין בעציהען סקעפטיש. עס איז אלענפאלס א זיכערע זאך, אז דער מינ. רעהם איז ניט בעגאנגען זעלבסטמארד, נאר אז ער איז דערשאסען געווארען אין שפאנדויער דורך זיבע באהעכסטע פאליטישע פריינד. רעהם האט געמוזט אומקומען, ווייל ער האט געוואוסט דעם סוד פון אונטערצינדען דעם רייכסטאג, און וואס ער האט גענומען א טיכטיגען אנטייל.

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

די פרעסע בעטאנט איינשטימיג, אז די געכטיגע געשעהענישען אין דייטשלאנד דאס איז בלויז די ערשטע פאזע פון דער אזוי-גערופענע „צווייטער רעוואלוציע". אטא שטראסערס „שווארצער פראנט", וועלכער אגיטירט פאר א „נאציאנאלען קאמוניזם" האט גרופירט ארום זיינע לאזונגען דעם רוב פון דער „ברוינער ארמעע". די אנפיהרער זענען, אמת, דערשאסען געווארען, אבער עס זענען איבערגעבליבען די אפגענארטע הונגעריגע מאסען, וואס זענען בעשווינדעלט געווארען.

היטלער איז איצט אהויצגעגאנגען א ליאלקע אין די הענד פון טיסענען און קרופ'ן. דער אייגענטליכער טריאומפאטאר איז פאפען. היטלער און געהריננ זענען געבליבען ביים הדרער. בא א דאנק דער רייכסוועהר. די נאהענטסטע טעג, און אפשר שעה'ן וועלען ברענגען צו נייע דראמאטישע ראנגלעניש.

פאריז, 1 (ספ. טעל.)

די פאריזער פרעסע שרייבט אונטער, אז דער דערשאסענער אנפיהרער פון די שלעזישע שטורמיבקעס, היינריך היינעס איז געווען דער פאליצייי-פרעזידענט פון ברעסלוי און צוזאמען מיט רעהמען איינער פון היטלערס הארציגסטע מקורבים (אפשר אויך — „ליבלינגסטע"...). היינעס, וועלכען מ'האט גערופען „דער תליין" איז געווען איינער פון די בלוטיגסטע פיגורען אינ'ם היטלער-רעזשים. צווישען אנדערען זאל עס זיין געווען דיין שטיקעל ארבייט דאס דערמארדען בשעתו דעם דייטשען אויסערן-מיניסטער וואלטער ראטענוי.

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

די ליבעראלע לאנדאנער צייטונגען ווייזען אן דערויף, דאס מען דארף זיך ריכטען אויף אן ענדערונג פונ'ם קורס אין דער דייטשער אויסערן-פאליטיק, ווי אויך אין דער עקאנאמישער און איבערליכער פאליטיק.

דיזעלבע צייטונגען ווייזען אן מיט איראניע, אז די אידעאלאגיע פון דער „רייבער ראסע", די אפאסטאלען פון וועלכע עס זענען אויסגעשפראכענע האמאסעקסואליסטען (משכב-זכר-לייט) האט לחלוטין באנקראטירט.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

היינט איבערהויפט האט זיך אין פערשידענע פונקטען פון דער שטאט געהערט א שיסען. די פערוואונדעטע האבען תיכף אוועקגעפיהרט פאליצייי און לאסט-אויטאס.

היינט ביינאכט האט פאליציי ליקווידירט א רייה געהיימע קלובען, אין וועלכע עס פלעגען זיך פערזאמלען די האמאסעקסואליסטען. לעת עתה זענען די דאזיגע קלובען געשטאנען אונטער דער שאסענעם שעף פון די בערלינער שטורמיסטען, קארל ערנסט. דארט זענען ארעסטירט געווארען עטליכע הונדערט פון די דאזיגע מנוולים און היטלער-מוגדירען. מ'האט זיי תיכף אוועקגעשטעלט אין דעם קאנצענטראציאנס-לאגער אין דאכאו.

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

די לאנדאנער פרעסע שרייבט מיט צארן וועגען דעם ערמארדען שלייכער'ן מיט זיין פרוי, וועלכע זי האלט פאר אבסאלוט אומשולדיג אינ'ם פאליטישען לעבען. די פרעסע ווייזט אן, אז דער גען. שלייכער איז געווען זעהר פאפולער און געהאט גרויסע השפעות אין ענגלאנד און פראנקרייך, און אז אויך הינדענבורג האט פון איהם שטארק געהאלטען. דער טויט פון שטרייכער'ן וועט זיכער בישט ווירקען גוט אויף דער גוטפריינדשאפט צווישען הינדענבורג מיט היטלער'ן און גערינגען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

דער אנפיהרער פון דער היטלער-יוגענד באלדור פאן שיראך האט ארויסגעגעבען אן אויפרוף צו דער נאציסטישער יוגענד, אז זי זאל טריי בלייבען די אידעאלען פון דער היטלער-רעוואלוציע. אין דעם אויפרוף ווערט צ. א. געזאגט, אז די „היטלעריסטישע יוגענד זאגט זיך ארויס פאר א פאלקס-מלוכה פון ארבייטער, פויערים און זעלנער, געגען דער קארופציע, ענטארטונג און פעררראט".

דער רייכסוועהר, מינ. גען. בלומבערג האט ארויסגעגעבען א בעפעהל צו דער ארמעע, אין וועלכע עס ווערט צ. א. געזאגט: „דער פיהרער האט מיט זעלבערישער ענערגיע און מיט מוסטער-האפטער טאפפערקייט צעריבען די בונטאוושטיקעס און פעררעטער". ער דאנקט די ארמעע, וואס זי האט אויפגעהאלטען גוטע בעציהונגען מיט דער בייער ס. א. דער אלארם-צושטאנד איז אומעטום אפגעשאפען געווארען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

לויט קורסירענדע קלאנגען איז דער פרעסע-שעף פונ'ם וויצע-קאנצלער פאפען, פאן באזע בעגאנגען זעלבסטמארד, ווען די פאליציי האט אדורכגעפיהרט א רעוויזיע אין זיין ביורא. וואס געפינט

(ווייטער זעה 2. זייט)

יוליוש שטרייכער ארעסטירט

רעדאקטאר פון „שטירמער" אין תפיסה

לאנדאן, 1 (יט"א טעלעגראפיש)

יוליוש שטרייכער איז ארעסטירט געווארען אין גירענבערג.

(יוליוש שטרייכער איז דער רעדאקטאר אין דער גיפטיג אנטיסעמיטישער צייטונג „דער שטירמער", וועלכע האט לעצטענס געפיהרט א שמוציגע העץ קאמפאניע געגען יידען — די רעד.)

„היטלער איז נאך קיינמאל אזוי שטארק נישט געווען"...

אזוי האט דערקלערט געבעלס אין זיין נעכטיגער רעדע

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

היינט האט דער פראפאגאנדע-מיניסטער געבעלס געהאלטען א רעדע דורכן ראדיא, אין וועלכער ער האט צ. א. דערקלערט, אז די „פוטשיסטען" האבען געהאט בעציהונגען מיט פרעמדע מלוכות, און זיי האבען געוואלט צושטערען היטלערס פלענער.

די פארעטערישע קליקע — האט געבעלס געזאגט — האט אנגענומען היטלערס ליטזעליגקייט אלס א צייכען פון שוואכקייט און דערויף האט זי געבויט איהר פעררעטערישען פלאן. די פעררעטער מוזען פערשטיין, אז די תקופה פאר וויצען מאכען האט זיך פערענדיגט און עס האט זיך אנגעהויבען א שפיל אויף רעכט.

דער „פיהרער" און די איהם טריי-געבליבענע קאנען נישט דערלאזען, אז דאס אויפבוי ווערק, וואס האט געקאסט אזוי פיעל קרבנות פונם דייטשען פאלק, זאל געשטעלט ווערען אין א סכנה צוליב אינטריגעס פון פאליטישע דילעטאנטען. די אינטריגאנטען — האט ווייטער געטענה'ט געבעלס — דארפען איצט פערשטיין, וואס דאס הייסט צושטעלען אין סכנה די דייטשע מלוכה און די אומבעריהרליכקייט פונם נאציאנאל סאציאליסטישען רעזשים.

ווער עס טרעט ארויס בעוואוסטזיניג און פלאנמעסיג געגען „פיהרער" און זיין בעוועגונג, דער ריזיקירט לייכטזיניג מיט זיין קאפ. די פוטשיסטען האבען גערופען צוהילף דעם פיינד, ד.ה. די פיינדליך לגבי אונז געשטימטע אויסלענדישע פרעסע, וועלכע האט זיך שוין מיט וואכען צוריק פונאנדערגעשריען וועגען דעם קריזיס פון אונזער סיסטעם. איצט דארף די דאזיגע פרעסע וויסען, וואו זי דארף אין דייטשלאנד זוכען די קראפט און דעם אויטאריטעט. נאך קיין שום רעגירונג איז נישט געווען אזוי שטארק, ווי אונזער רעגירונג, און האט נישט געהאט אזא לייטער מיט אזא שטארקען פערזענליכען מוט, ווי די איצטיגע פיהרער פון דייטשלאנד. דאס דייטשע פאלק און די גאנצע וועלט מוזען איצט וויסען, אז אין גאנץ דייטשלאנד הערשט רגע און אר-דענונג. די עפענטליכע רוהע איז צוריקגעשטעלט. דער „פיהרער" האט נאך קיינמאל נישט אזוי בעהערשט די סיטואציע, ווי איצט און דאס שפע-קולירען אויף די אינערליכע מחלוקת'ן אין דייטש-לאנד איז דעריבער נישט אויפ'ן ארט".

פולק. אולריך זאל ווערען לאדזער וואיעוואדא

ווארשא, 1. (טעלעפאניש)

אין די היגע פאליטישע קרייזען שמועסט מען, אז עס ווערען איצט פאראויסגעזעהען א רייה פערסאנאלע ענדערונגען אויף די אמטען פון דער מלוכה אדמיניסטראציע.

אזוי זאל צ. ב. ש. דער לאדזער וואיעוואדע הויקע נאוואק ווערען ביאליסטאקער וואיעוואדע, און זיין פאסטען זאל פערנעהמען דער פולק. אולריך, וועלכער שטאמט פון קאליש — א בעקאנטער ארגאניזאטאר, וואס נעהמט א טיכטיגען אנטייל אין די געזעלשאפטליכע ארבייטען ובפרט צווישע דער אקאדעמישער יוגענד.

די ברידער אדאמאוויטש

זאלען היינט אנקומען קיין ווארשא

פאריז, 1 (ספ. טעל.) היינט 8 מיט 32 איז דער אעראפלאן פון די ברידער אדאמאוויטש „די שטאט ווארשא" אפגעפלויגען פון פאריז.

די פליה-ליניע זאל זיין: טרעווער, פראנקפורט, דרעזדען, קאליש, ווארשא. די פליהער פיהלען זיך אויסגעצייכענט.

ווארשא, 1 (טעלעפאניש) טראץ אלע דערווארטונגען זענען די ברידער אדאמאוויטש נאך נישט געקומען. מ'האט ארויסגעשיקט עטליכע אעראפלאנען זיי צו זוכען. מען איז זיך משער, אז זיי האבן אויסגעלאנדעט אין א געגענד, פון וואנען מ'קאן זיך טעלעפאניש נישט פערשטענדיגען.

בערלין, 1 (סט. טעל) לויט אינפארמאציעס פון דער בערלינער לופט פליה פאליציי האבען די פוילישע לופט פליהער היינט, אנ'ערך 20 מינוט נאך 12 ביינאכט אויסגעלאנדעט אין דער געגענד נעדליץ טהימענבערג, וואו זיי וועלען איבערנעכטיגען ביים אעראפלאן, און אין אינדערפריה ארויס פליהען קיין ווארשא.

וואויגונג.

אינדערפריה זענען דערשאסען געווארען א רייה פאליציי פונקציאנערען.

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

דער קארעספאנדענט פון דער רייטער אגענטור איז מודיע פון בערלין, אז מ'רעדט דארט גאנץ אפען וועגען דעם, דאס גערינג זאל ווערען וויצע קאנצלער אויף פאפענס ארט.

בערלין, 1. (ספ. טעל.)

דער פרעמיער גערינג האט ארויסגעגעבען א רייה בעפעהלען צו די שטורם-אפטיילונגען, אין וועלכע עס ווערט נעווארענט, דאס פאר'ן קריטיקירען די עקזעקוציעס, וועלכע ווערען אדורכגעפיהרט לויט'ן בעפעהל פון „פיהרער", אדער פאר'ן דיסקוטירען וועגען היטלער'ס טעטיגקייט וועלען אנגעווענדעט ווערען די שטרענגסטע שטראפען. דער אורלויב פון די שטורמיסטען איז אויף ווייטער און אין זיין פולער מאס – גילטיג.

לאנדאן, 1. (ספ. טעל.) היטלער, גערינג און געבעלס האבען היינט א גאנצען טאג אמטירט אין פראפאגאנדע מיניסטעריום.

צוויי ספעציעלע צוגען מיט שטורמיסטען זענען אפגעפאהרען פון מינכען קיין בערלין.

די שטילעטען, מיט וועלכע רעהם האט זיי בעוואפענט זענען אפגענומען געווארען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

דאס דייטשע אינפארמאציאנס ביורא האט פערעפענטליכט פאלגענדען אפיציעלען קאמוניקאט: „דעם געוועזענעם שטאב שעף פון די שטורם אפטיילונגען, רעהם, איז געגעבען געווארען די געלעגענהייט צו ציהען די קאנסעקווענצען פאר זיין פערדעטערישען טאט. אזוי ווי ער האט עס אבער נישט געטון – איז ער דערשאסען געווארען.

די לאגע פון די יודען אין דייטשלאנד וועט זיך נישט ענדערען

נייע ווירטשאפטל אקציע געגען יודען

לאנדאן, 1 (יט"א טעלעגראפיש)

פון בערלינער קוועלען טיילט מען מיט, אז די לאגע פון די יודען וועט זיך אזוי גיך נישט ענדערען, נישט קוקענדיג אויף די געשעהענישען. זענען אין פיל שטעט אין דייטשלאנד בעגייס גע־ווארען די ווירטשאפטליכע אקציע געגען יודען.

די קאטאסטראפע פון היטלעריזם

ווין, 1. (ספ. טעל.) לויט די ביז איצטיגע אויסרעכנונגען וועט די אומגערעטעניש אין דייטשלאנד צווינגען צו אן אימפארט פון תבואות ווייניגסטענס אויף א האלב מיליארד מארק, וואס דאס בעדייט א קאטאסטראפע.

שוין איצט רעכענט מען זיך אין דייטשלאנד מיט דער נויטווענדיגקייט פון איינפיהרען א ברויט קארטען סיסטעם, בכדי אויסמיידען א הונגער קאטאסטראפע. וועלכע מוז מיט זיך מיטברענגען די קאטאסטראפע פון איצטיגען רעזשים.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

די רעגירונג האט אנגענומען א געזעץ וועגען רעגולירען די תבואה ווירטשאפט אין דייטשלאנד. דאס געזעץ, וואס גייט היינט אריין אין קראפט, ווערט פערפליכטען אויך אויף קומענדיגע יאהרען אהן בעגרענצונגען. די מיניסטארען פאר פראוויזאציע און אגראר ענינים זענען בעפולמעכטיגט געווארען ארויסצוגעבען פארשריפטען וועגען דער פראדוקציע, צושטעלונגען און האנדעל מיט קארן און ווייץ. דאס געזעץ איז א פועל יוצא פון דעם הייאהריגען שוואכען גערעטעניש.

פוילישע רעגירונג זאל אינטערווענירען לטובת סטאווסקי'ן

מעמאריאל פון פוילישע יודען איבערגעגעבען דעם פוילישען קאנסול אין א"י

ירושלים, 1 (יט"א טעלעגראפיש)

דער פערבאנד פון די פוילישע יודען אין ארץ ישראל, האט איבערגעגעבען דעם פוילישען קאנסול א מעמאריאל אין וועלכען ער ווערט געבעטען, צו בעוועגען די פוילישע רעגירונג צו אינטערווענירען ביי דער ענגלישער רעגירונג לטובת סטאווסקי'ן.

איז דייטשען סדום ועמורה

(ענדע פון 1־טע זייט)

... אין פאפענס פאלאץ. מען רעדט אויך וועגען דעם זעלבסטמארד פון פאפענס אדיוטאנט, פאזערסקי.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

אום האלב־נאכט זענען 25 אויטאס מיט דער ... שוץ־פאליציי און שטאלהעלם אין שטאלענע קאס־קעס און בעוואפענט מיט ביקסען אדורכגעפאהרען ... קורפירסטענדאם, ארויסרופענדיג מיט זייער דער־שיינונג א ריזיגען איינדרוק. דער צוטריט צו ווילהעלמשטראסע איז אפגעשלאסען געווארען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

דער איינדרוק פון די לעצטע געשעהענישען איז נישט אפגעשוואכט געווארען. טראץ די שפעטע שעה'ן בעלאגערן גרויסע מענשען־מאסען די פלעצער און הויפט־גאסען, דיסקוטירענדיג ארום די געשעהענישען.

בערלין, 1 (ספ. טעל.)

די זונטאגדיגע פריהמארגען פרעסע קאמענטירט די געשעהענישען, אונטערשטרייכענדיג, אז עס האט זיך געהאנדעלט וועגען א פערשווערונג, וואס האט געדראהט דעם פאלק און דער מלוכה, און אז די רעגירונג האט גוט געטון. וואס זי איז מיט דער גאנצער ריקזיכטסלאזיגקייט ארויסגעטרעטען געגען די פערשווערער.

„בערזען צייטונג" בעטאנט דערביי, אז היטלערס טריומף מוז ארויסרופען א שטארקען און דויערענדען רושם אין דעם גאנצען דייטשען פאלק, און א רעספעקט מצד אויסלאנד.

בערלין, 1 (ספ. טעל.) דאס דייטשע אינפארמאציאנס ביורא טיילט מיט, אז די קלאנגען, וועלכע ווערען פערשפרייט אין אויסלאנד, לויט וועלכע דער רייכסבאנק פרעזידענט ד"ר שאכט און דער זאקסישער פרעמיער קילינגער זענען דערשאסען געווארען – זענען פאלשע. ביידע דער־פילען ווייטער זייערע פליכטען.

ברעסלוי, 1 (ספ. טעל.)

אין שייכות מיט'ן דערשיסען דעם פאליציי פרעזידענט, דעם ס-א-שעף, היינעס, זענען אין דער נאכט פון שבת אויף זונטאג פארגעקומען גאסען-מאניפעסטאציעס. פיל פערזאנען זענען ארעסטירט געווארען, די ארעסטירטע האבען נישט געשטעלט קיין ווידערשטאנד און געמאכט אויסרופען „הייל, היטלער!"...

לאנדאן, 1 (ספ. טעל.)

רייטער אגענטור איז מודיע, אז בערלין האט לפנים א נארמאלען אויסזעהן. דער טיר גארטען איז געעפענט געווארען פאר'ן ראד-פער קעהר. עס קרייזען גאר אומעטום שטארקע פא-ליציי-פאטרולען.

דער גען. בלאמבערג האט אפגערופען דעם אויסנאהם צושטאנד. מען קאמענטירט עס, אלס צייכען פון געוויסער בערוהיגונג.

דער וויצע קאנצלער פאפען איז בעפרייט גע־ווארען, אבער ער טאר נישט פערלאזען זיין ...

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

גאסטאויפטריטע פון בעליבטען ארטיסט, זינגער און טענצער

בן-ציון וויטלער

מיט'ן אנטייל פון דער בעוו. פרימאדאנע יוכבד זילבערג און פילהארמ.-אנסאמבל

היינט גרויסע פאפולערע פארשטעלונג

פרייזען פון 50 גר. ביז 1.50 זל.

היינט מאנטאג 9.30 אוונד צום לעצטען מאל די בעליבטע אפערעטע

די גאליציאנער חתונה

גרויסער קינדער, דאמען און מענער כאר

ס'נעמט אנטייל: יוכבד זילבערג, ר. נערה, נחמה הויז, חנה פאדערמאן, ל. ראזענצווייג, מאניע בעזמאן, בן-ציון וויטלער. יוליוס ראקאוו, דוד האמבורגער, יעקב ווינבערג, נתן רייכענבערג, ה. באלבירסקי, ו. נייהויז. רעזשי: ב. וויטלער. געהילפס-רעזשיסער: כ. גוטמאן. בילעטען שוין צו בעקומען.

מארגען — דער 30-טער יאהרצייט פון ד"ר טעאדאר הערצל

אקאדעמיע אין פילהארמאניע. — פייערליכע הזכרה אין דער סינאגאגע. — הזכרות אין די שוהלען

די ציוניסטישע ארגאניזאציע מאכט ווייטער די הכנות צו די הערצל-פייערונגען, וואס וועלען איינגעארדענט ווערען מארגען, כ' תמוז, צוליב'ן 30 יאהרצייט פון פערשטארבענעם ציוניסטישען מנהיג. דאס פראגראם פון די פייערונגען איז פאל-גענד: 6 א זייגער פריה — הזכרות אין די שוהלען. 10 א זייגער פריה – פייערליכע הזכרה אין דער סינאגאגע אויף אלעע קאשטשיושקי דורכ'ן קאנטאר מיט'ן כאר. א רעדע מעניני דיומא וועט האלטען דער פרעדיגער ד"ר מ. ברודא. 8.30 אוונט קומט פאר א פייערליכע אקאדעמיע אין פילהאר מאניע זאל מיט דער בעטייליגונג פון ד"ר יצחק שיפער פון ווארשא, דעפ. ד"ר ראזענבלאט, רעד. י. אונגער און ה' משה לימאן. די חשובע רעפע-רענטען וועלען ארויסטרעטען מיט רעדעס וועגען דער היסטארישער מיסיע פון טעאדאר הערצל און אין דער איצטיגער לאגע אין ציוניזם און אין ארץ ישראל.

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

נעמט אן פון 8—11 מיטאג און פון 5—9 אוונט זונטאג פון 10—1 מיטאג.

אלע ארט אנאליזען.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

הסתדרות „מזרחי" בית התפלה „שערי מזרח" בלודז.

היום, בשעה 8 בערב תתקן באולמנו (זכותניה 63) נשף הזכרה לזכר נשמתו של מנהיגנו הגדול

ר' בנימין זאב ד"ר הרצל ז"ל

החברים מתבקשים לבוא.

הועד.

לאדז! — ווארשא! — לאדז!

האלא, לאדזשער יודען!

ווען איהר פאהרט קיין ווארשא און א'הר ווילט פערברענגען עטליכע אנגענעהמע שעה'ן אין דער געזעלשאפט פון ליטעראטען, זשורנאליסטען, ארטיסטען קינסטלער, — דאן געדענקט: געהט אין

באר „צענטראל" לעשנא 2

(אינה. איזאק גערטנער).

עלטסטער און איינציגער יודישער באר-רעסטאראן אין ווארשא פון דער יודישער אינטעליגענץ און מותרים-וועלט; געשמאקסטע שפייזען צו די ביליגסטע פרייזען.

געשמאקע מיטאגען צו 1.50 זל.

און אוונט-ברויט יעדען אוונט קאנצערט און דאנסינג מיט א ערשטקלאסיגען דזשאז-ארקעסטער קאבארעט-פראגראם מיטן אנטייל פון די בעסטע פוילישע און יודישע ארטיסטען. איר פאהרט קיין ווארשא? BAR „CENTRAL", LESZNA 2 געדענקט: גערטנער בעסטע פראטוי-פערבינדונג. לעשנא 2 איז נעבען די גאסען: דזשעלנא, טלאמאצקע, פשעיאזד, נאלעווקי.

ציוניסטישע ארגאניזאציע אין לאדז

מארגען דינסטאג, כ' תמוז, ד. 3/7 צום 30. יאהרצייט פון פערשטארבענעם פיהרער

בנימין זאב ד"ר טעאדאר הערצל ז"ל ב"ר יעקב

וועלען איינגעארדענט ווערען: 8 א זייגער פריה הזכרות אין די שוהלען. 10 א זייגער פריה פייערליכע הזכרה אין דער סינאגאגע אויף אלעיא קאשטשושקי מיט א רעדע פון פרעדיגער ד"ר מ. ברודא

8.30 אוונד אין פילהארמאניע-זאל נארוטאוויטשא 20

א גרויסע הערצל-אקאדעמיע

מיט דער בעטייליגונג פון: ד"ר יצחק שיפער (ווארשא), דעפ. ד"ר ראזענבלאט, רעד. י. אונגער, ה' משה לימאן

איינגאנגס-בילעטען צו דער אקאדעמיע פון 30 גר. ביז 1.50 זל. צו בעקומען אין ציוג. ביורא, שרודמיעסקא 29.

אוירען, נאז און האלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z.Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישעס פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

פאראפינערס, צו שפול-מאשינען

בעקומט מען ביליג אין דער מעכא-נישע שלאסעריי

J. REDER

11, ליסטאפאד 11/13

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום

מ. שאץ

לאדז, פעטריקאווער 37.

פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

פאר גאלד,

בריליאנטען

און לאמבארד-קוויטען צאהלט די העכסטע פרייזען.

אליזאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

Dr

Wajnberg

ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז׳ 2 יולי 1934

וואס קומט פאר אין דייטשלאנד

נישט קיין רעוואלוציע נאר גיכער א פוטש מצד די יונקערס

די לעצטע געשעהענישען אין דייטשלאנד האבען קיינעם נישט איבערראשט און זענען פאר קיינעם נישט געקומען אומגערווארטעט. מען האט שוין לאנג געוואוסט, אז אין דעם „גלייכגעשאלטעטען" דייטשלאנד קאכט עס און זידט עס נישט נאר אונטערערדיש, וואו עס שטייט בעהאלטען און פערגראבען די אפאזיציע, וועלכע האט קיינמאל נישט שלום געמאכט מיט דעם טעראר און שרעק רעגירונג פון אדאלף היטלער. נאר אז אפילו אין לאגער פון די זיגער קומען פאר געוואלדיגע רייבונגען, וועלכע מוזען סוף-כל-סוף דערפיהרען צו בלוטיגע געשעהענישען. וועגען די שבת'דיגע געשעהענישען אין דייטשלאנד איז נאך פריהצייטיג צו רעדען ווי וועגען א רעוואלוציע. עס איז גאנץ מעגליך, אז די געשעהענישען זענען ספעציעל פראוואצירט געווארען בכדי צו פאראליזירען און אונמעגליך צו מאכען די „צווייטע רעוואלוציע" וואס ווערט אזוי הייס פראפאגירט מצד די ברוינע שטורם-באטאליאנען.

שוין די בעקאנטע רעדע פאן פאפענס איז געווען א סיגנאל, אז עס גרייט זיך צו א ענטשיידונג צווישען די צוויי שטרעמונגען, וואס האבען זיך בעקעמפט אין דייטשען נאציאנאל-סאציאליזם און ערשט אין ליכט פון די לעצטע געשעהענישען זעהט זיך קלאר ארויס אויף וואס פאר א מיאוסען און נידערטרעכטיגען אופן דאס דייטשע פאלק איז דורך א באנדע אויסווארפען און דעגענעראטען פערבלענד און פערפיהרט געווארען. היטלער האט נאכן קומען צו דער מאכט, אויסגעפיהרט נאר א טייל פון זיין פראגראם מיט וועלכען ער האט בעוויזען מיטצורייסען די מאסען. ער האט כמעט אין 100 פראצענט אויסגעפיהרט די יודישע פונקטען פון זיין פראגראם, ער האט צושמעטערט די דייטשע ארבייטער בעוועגונג, אונטערדריקט די קאמוניסטען אבער ווייטער איז ער נישט געגאנגען, די סאציאלע רעפארמען וועלכע זענען ענטהאלטען אין זיין פראגראם און א דאנק וועלכע ער האט געוואונען די מאסען, האט ער אפילו נישט געקלערט צו פערווירקליכען, געשטערט האבען איהם דערין זיינע שותפים, וועלכע האבען איהם געהאלפען צו קומען צו דער מאכט און נעמליך, די פארשטעהער פון דער שווער-אינדוסטריע און פון די גוטס-בעזיצער. פאר זיי איז די רעוואלוציע שוין געווען פערענדיגט, אנדערש האבען אבער געטראכט די גרויסע מאסען פון די שטורם-אבטיילונגען, די געוואלדיגע צאהל איבערלויפער, וועלכע היטלער האט צוגעזאגט ארבייט און ברויט. פון די ערווארטעטע ישועות ונחמות האט זיך אבער אויסגעלאזט א בוידעם.

די ארבייטסלאזיגקייט איז אלץ מעהר געשטי- דאס לאנד איז, א דאנק דער ראסיסטישער, אנטי-יודישער און אומגעלומפערטער אויסערליכער פאליטיק דערפיהרט געווארען צום ראנד פון רואין און היטלער האט אלס נאך נישט געטראכט וועגען אדורכפיהרען זיין סאציאליסטישער פראגראם. דאס דאזיגע פראגראם איז איהם געבליבען שטעקען ווי א ביין אין האלז: נישט ארויפצושלינגען און נישט אויסצושפייען. ער האט זיך געפינען צווישען צוויי פייערן: פון איין זייט די קליינע אבער פאליטיש און עקאנאמיש זעהר שטארקע גרופע פון די דייטשע יונקערס און באראנען, וועלכע האבען אין זייער רשות אויך די רייכסוועהר. די דאזיגע רעאקציאנערע קליקע פון פאר מלחמה'דיגען שניט האט כסדר געדראהט, אז דהיטלער זאל אויפלעזען זיינע ברוינע באטאליאנען. פון דער אנדערער זייט ווידער די גרויסע צאהל נאציאנאל-סאציאליסטען, וועלכע האבען כסדר געשטופט צו דער צווייטער, צו דער סאציאליסטישער רעוואלוציע. היטלער האט זיך א לאנגע צייט נישט געקענט ענטשיידען אויף וועלכער זייט זיך צו שטעלען. ער האט דערגרייכט די העכסטע מאכט אין לאנד, ער דהאט שוין אייגענטליך גארנישט געוואלט נאר מען זאל איהם לאזען געניסען פון זיין מאכט, ער האט מורא געהאט פאר א צווייטע רעוואלוציע, וועלכע מען קען נישט וויסען ווי זי וועט זיך ענדיגען. א געוויסען איינפלוס אויף היטלערס ענטשיידונג האט אויך געהאט הינדענבורג, עס, איז בעקאנט, אז מיט א צייט צוריק האט פאפען בעזוכט הינדענבורגען און איהם דערצעהלט וועגען די טרויעריגע פאלגען, צו וועלכע עס האט דערפיהרט דייטשלאנד די 15 חדשים פון דער נאציאנאלער סאציאליסטישער הערשאפט. הינדענבורג האט דאן געשיקט רופען היטלערן און איהם מתרה געווען, אז [illegible] נישט קומען צו קיין ענדערונג וועט ער איהם שיקען אין דימיסיע. היטלער האט דאן בעשלאסען זיך צו פערבינדען מיט פאפענען און זיין קליקע. די ערשטע שריט האט געזאלט זיין דאס פונאנדערלאזען די שטורם-אפטיילונגען און פאפענס בעקאנטע רעדע אין מארבורג איז געווען דער סיגנאל דערצו.

א פערשטענדליכע זאך, אז די נאציאנאל-סאציאליסטישע מאסען, וועלכע זענען דורך זייער „פיהרער" אויף אזא מיאוס'ן אופן גענארט און בעשווינדעלט געווארען וואלטען נישט געבליבען גלייכגילטיג צו אזא ווענדונג. עס לעגט זיך דעריבער אויפ'ן שכל, אז די איצטיגע כלומרשטע רעוואלוציע אין דייטשלאנד איז נישט מעהר ווי א פעררעטערישע פראוואקאציע מצד דעם פיהרער און פאפענס קליקע, בכדי אויף א קורצען און בלוטיגען אופן צו ליקווידירען יעדע האפנונג אויף א „צווייטע רעוואלוציע".

עס איז זעהר כאראקטעריסטיש, אז היטלער האט וועגען אלעס גענוי געוואוסט און די „רעוואלוציע" איז דערשטיקט געווארען נאך איידער זי איז אויסגעבראכען. אגב ביים דערשטיקען דעם דאזיגען אויפשטאנד ווייזט זיך ארויס דער גאנצער עקעלדיגער פרצוף פון היטלעריזם. די ידיעות פון דייטשלאנד זענען זעהר קנאפע און צו די ידיעות דארף מען זיך בעציהען מיט גרויס פארבעהאלט. פון די דאזיגע ידיעות ווייזט אויס, אז פאפען צוזאמען מיט היטלער'ן האבען פולשטענדיג בעהערשט די לאגע. מען האט דאס געמאכט גאנץ איינפאך: מען האט פשוט ארעסטירט די נישט בעקוועמע פיהרער פון די שטורם-אפטיילונגען, דאן זיי אהן שום דין און משפט דערשאסען. עס ווארפט זיך אין די אויגען — ווי געוועהנליך ביי אזא אויפשטאנד — דער מאנגעל פון ידיעות וועגען צוזאמענשטויסען צווישען די אויפשטענדיגע און דעם רעגירונגס-טרייען מיליטער און מען קען דעריבער גיכער ווי אלץ אננעהמען, אז מען האט דא צו טון נישט מיט קיין אויפשטאנד פון די שטורם-אפטיילונגען נאר גיכער מיט א פוטש פון פאפענען מיט היטלער'ס הסכמה, בכדי פטור צו ווערען פון נישט געוואונשענע, און אונרוהיגע שותפים.

עס איז דערביי כאראקטעריסטיש, אז אין די אפיציעלע קאמוניקאטען, וואס ווערען וועגען די געשעהענישען ארויסגעגעבען דורך דעם פרעסע-ביורא פון דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פארטיי ווערט שוין איצט אפען גערעדט וועגען די עקעלהאפטע בעציהונגען און דער גרויסער מאראלישער פערווילדערונג, וואס עס האט געהערשט אין די שפיצען פון דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פארטיי. עס איז מערקווירדיג, אז די פיהרער פון די שטורם-אפטיילונגען, וואס זענען ארעסטירט געווארען און איב שוין דערשאסען געווארען, האט מען נישט געכאפט — ווי עס פאסט פאר אויפשטענדיגע — מיט געוועהר אין דער האנד, נאר אין בעט ביי — משכב זכר.

עס בלייבט נאך אפצוווארטען די ווייטערדיגע געשעהענישען, ווייל עס איז גאנץ מעגליך נאך ווייטערדיגע איבערראשונגען. און ווען ס'זאל אפילו פאפענען געלונגען אויף א געוויסע צייט צו מערכאפען די מאכט, פונאנדערלאזען די שטורם-אפטיילונגען און אויפלעזען די נאציאנאל-סאציאליסטישע פארטיי — איינע פון די בעדינגונגען, וואס הינדענבורג האט געשטעלט היטלער'ן, בעת זיין לעצטען בעזוך — איז נאך א גרויסע פראגע, צי דערמיט וועט די לאגע אין דייטשלאנד שוין סטאבילזירט ווערען. גיכער פון אלץ איז אננעהמען, אז מיר שטעהען נאך אין דייטשלאנד ערב גרויסע געשעהענישען, וואס קענען האבען זייער אויסווירקונג אויף גאנץ איירָאפּע.

דער צוועק פון הערבערט סעמיועל'ס וויזיט אין ארץ-ישראל

דער ערשטער נציב העליון פון ארץ ישראל, הערבערט סעמיועל איז, ווי בעוואוסט געקומען מיט א וויזיט קיין פאלעסטינא. זיין בעזוך האט ארויסגערופען א סענסאציע און הגם ער האט ערקלערט, אז זיין וויזיט טראגט א פריוואטען כאראקטער האט אבער קיינער דערין נישט געגלויבט.

אין שייכות מיט'ן דאזיגען וויזיט שרייבט ד"ר טהאן אין נ. דז. צווישען אנד. פאלגענדעס:

נאך וואס איז הערבערט סעמיועל געקומען אין לאנד אריין? פערשטעהט זיך, אז מיר וועלען וועגן דעם אזוי לאנג נישט וויסן, ווי לאנג ער וועט אליין נישט ארפנעהמען דעם געדיכטען שלייער פון דאזיגען סוד, אדער אזוי לאנג ווי דער גאנג פון די געשעהענישען וועט נישט אנווייזען אויף די סבות. עס זענען דעריבער פארהאן נאר השערות און זיי — מען מוז עס גלייך זאגען — בעאונרוהיגען שטארק. מען זאגט, אז הערבערט סעמיועל איז געקומען קיין פאלעסטינא. בכדי אויף א געוויסע אויטאריטאטיווע רעפרעזענטאנץ פון יודישע קאלאניסטען ארויסבעקומען הנחות למובת דעם סוראגאט פון א פארלאמענט, וואס ווערט שוין פון לאנג פראיעקטירט, נישט בעוואוסט פאר וועמענס טובה וועגען. הערבערט סעמיועל זאל פארלעגען א העכערע קוואטע פון דער ארבייטער-עליה און דערפאר זאלען די יודען מסכים זיין צו דעם פראיעקט צו שאפען א פארלאמענט. אויב דאס איז דער פלאן פון דעם געוועז. ערשטען הויך-קאמיסאר, איז דאס א שטארקע בעליידיגונג פאר יודען. עס זעהט אויס, אז הערבערט סעמיועל האלט זיינע ברידער פאר אזעלכע נאראנים, אז זיי וועלען מסכים זיין צו דער שאמוגג פון א אינסטיטוציע, וואס איהר סאמע עקזיסטענץ איז א צושטערונג פון אלע יודישע האפנונגען.

אין זיינע ווייטערדיגע אויספיהרונגען זאגט ד"ר טהאן: ווען דאס וואלט נישט געווען צו דרייסט וואלט כדאי בעווען צו ווארפען דעם געדאנק, אז הערבערט סעמיועל'ס מיסיע איז א דערגענצונג צו דער מיסיע פון עמיר אבדולאה'ס רייזע קיין לאנדאן.

אבער לאזען מיר אין א זייט די אלע השערות און ווארטען אויפ'ן גאנג פון די געשעהענישען. דערווייל האט אבער הערבערט סעמיועל אויסגענוצט די געלעגנהייט און האט ארויסגעזאגט עטליכע זאצען, וועלכע דערמאהנען די צייטען, ווען דער ציוניזם האט ערשט אנגעהויבען זיך צו קריסטאליזירען. דעמאלט האט זיך געפיהרט א ויכוח, צי דער ציוניזם וועט ענדגילטיג לעזען די יודישע פראגע, צי נאר אלס א וועלט-אנשויאונג, אלס א פעסטגעשטעלטע געזעלשאפטליכע טעאריע. דעמאלט האט מען נישט געהאט קיין בעגריף וועגען די קאלאניזאציע-מעגליכקייטען. די ביישפילען, מיט וועלכע מען האט זיך דעמאלט בענוצט זענען אלע גענומען געווארען פון א זעהר עקסטענסיווער קאלאניזאציע, למשל, אין דרום-אמעריקא. דעמאלט האט זיך געשאפען די טעאריע פון אחד העם'ן וועגען א „מרכז רוחני", וואס זאל אפהיטען אונזערע נאציאנאלע אייגענארט.

דאס איז געווען די אידעאלאגיע פון ציוניסטישען פרימיטיוו, ווען עס איז נאך נישט געווען קיין ווירקליכקייט, ווען עס איז נאך נישט געווען קיין ערפאהרונג.

סער הערבערט סעמיועל קעהרט זיך איצט צוריק צום פרימיטיוו, אזוי האט ער געזאלט ערקלערען פאר א דעלעגאציע פון דער „אגודה", אז פאר'ן יודישען פאלק איז וויכטיגער צו שאפען אין ארץ-ישראל א גייסטיגען צענטער ווי א פאליטישען צענטער.

צי איז דאס אבער אמאל נישט צו שפעט אויף אונזערע פרימיטיווע טעאריעס? מיר האבען דאך שוין לעבעדיגע פאקטען, וועלכע עפענען פולשטענדיג נייע האריזאנטען. מיר האבען איצט אויף איין צוואנציגסטען טייל פון ארץ-ישראל ביז דרייהונדערט טויזענד יודען און עס איז זיי גאר נישט ענג. תל-אביב אליין, א קליינער טייל פון לאנד, האט שוין הונדערט טויזענד איינוואוינער, און וואקסט כסדר פון טאג צו טאג.

און דא רוקט זיך אן זעהר אן אונאנגענעהמער געדאנק: צי איז ענגלאנד ווירקליך ענטשלאסען ארויפצולייגען קייטען אויף דער ענטוויקלונג פון אונזער נאציאנאלער היים. צי האט הערבערט סעמיועל ארויסגעזאגט די געהיימע געדאנקען פון די ענגלישע דעצידירענדע פאקטארען.

איך דערמאהן זיך, אז דער טשיף ראבי ד"ר גאסטער האט אמאל אנטוויקעלט א פילאזאפישע טעאריע וועגען הערבערט סעמיועלען.

איהר מוזט וויסען — האט ער געזאגט — אז הערבערט סעמיועל איז קודם כל אן ענגלישער בעאמטער, און דערנאך ווידער אן ענגלישער בעאמטער און ווידער נאר א בעאמטער און ווען דאס ענדיגט זיך שוין העט זעהר ווייט, הויבט ער ערשט אן צו זיין א יוד, און אפשר אפילו א ציוניסט.

ניין — צום ציוניסטישען פרימיטיוו העלפען מיר זיך נישט צוריקקעהרען.

ווי אזוי דייטשלאנד גרייט זיך צו צום באקטעריאלאגישן קריג

סענסאציאנעלע רעוועלאציעס פון א ענגלישען זשורנאליסט

די טעג האט זיך בעוויזען אין דער פרעסע ידיעות וועגען סענסאציאנעלע רעוועלאציעס, וואס עס האט געמאכט דער געוועזענער שעף-רעדאקטאר פון דער לאנדאנער „טיימס" און דער אנערקענטער וועלט-אויטאריטעט אויפ'ן געביט פון דער אינטערנאציאנאלער פאליטיק וויקהעם סטיד, וועגען די דייטשע פארבערייטונגען צום באקטעריאלאגישען קריג. עס דארף דערביי בעטאנט ווערען, אז סטיד ערקלערט, דאס ער איז גרייט זיינע רעוועלאציעס צו בעשטעטיגען מיט זיכערע בעווייזען.

מיר ברענגען דא איינצעלהייטען פון סטיד'ס ארטיקעל, וואס האט אין ענגלאנד געמאכט א ערשיטערנדען איינדרוק.

די דאקומענטען, אויף וועלכע סטיד שטיצט זיך אונטערליגען נישט קיין שום ספק: דאס איז א גרעסערע קארעספאנדענץ צווישען דער געהיימער אפטיילונג פון דייטשען קריגס-מיניסטעריום, וואס ווערט בעצייכענט מיט די בוכשטאבען ל.ג.א. (לופט-גאז-אנגריף) און א גרויסער פריוואט-פירמע, וועלכע פערנעהמט זיך מיט בויען עראפלאנען. דער ערשטער דאקומענט שטאמט נאך פון יולי 1932 — דער לעצטער — פון סעפטעמבער 1933. די סעקציע פון קריגס-מיניסטעריום, וואס ספעציאליזירט זיך אין לופט-אנגריפען מעלדעט, אז פאר דעם צוועקמעסיגסטען מיטעל פון לופט-קאמף האלט זי דאס פערשפרייטען גיפטיגען גאזען און קראנקהייטס-באצילען מיט דער הילף פון א קינסטליכען רעגען, וואס ווערט ארויסגערופען דורכ'ן צושפרייטען אין דער לופט געהעריגע מאטעריאלען.

דער דאזיגער מעטאד — ווערט געזאגט אין דאקומענט — איז א גאנץ פשוט'ער און ביליגער. א חוץ דעם קען מען איהם בעארבייטען און אויספראבירען אין דייטשלאנד, נישט ארויסרופענדיג די אויפמערקזאמקייט פון דער ציוויל-בעפעלקערונג און אויסלענדישע אגענטען.

בכדי אדורכצופיהרען די פרובען זענען בענוצט געווארען אומשעדליכע באצילען. די באצילען ווערען אויסגעגאסען פון עראפלאנען אויף דער ערד, וואו עס געפינט זיך שוין ספעציעל צוגעגרייטע פליטען א דאנק וועלכע מען קען שפעטער קאנטראלירען די ווירקונג.

די קארעספאנדענץ האט זיך אנגעהויבען נאך פאר היטלערס קומען צו דער מאכט און נאך די היטלער איבערקערעניש האט זיך די קארעספאנדענץ איבערגעריסען, זעהט אויס, אז אין דער ל. ג. א. סעקציע האט מען אנגענומען שטרענגערע מיטלען און די פירמע האט ערשט דורך היטלערס פראטעקציע ארויסבעקומען די פארמולע, וואס זי האט נויטיג געהאט אויף צו מאכען די עקספערימענטען.

די פרובען וואס זענען געמאכט געווארען אין דייטשלאנד זענען פולשטענדיג געלונגען: אפילו פון דער הויך פון 5 קילאמעטער זענען די באצילען ארפגעפאלען אויף דער ערד.

פון די דאקומענטען, וואס סטיד האט פערעפענטליכט איז צו זעהען, אז אנהויבענדיג פון 1932 האבען דייטשע אגענטען אין פאריז אדורכגעפיהרט סיסטעמאטיש פרובען צו פערסמ'ן די פאריזער לופט מיט מיקראבען. די רעזולטאטען פון די פרובען ווערען כסדר געמעלדעט קיין בערלין, וואו זיי ווערען בענוצט, אלס פארבערייטונגס מאטעריאל צום קומענדיגען קריג.

„פארשט ספעציעל אויס די בערינגונגען פון דער מיקראבען-פערשפרייטונג אויפ'ן פלאץ קאנקארד, [illegible] זיין כאראקטער זעהר גינסטיג אויסצופיהרען לופט-אטאקעס" — רעקאמענדירט די ל.ג.א.-סעקציע איהר אגענט "IX" אין פאריז.

אין זיין בעריכט אין דער סעקציע מעלדעט דער אגענט "IX" וועגען גרויסארטיגע רעזולטאטען. אויף די קאנטראל-פליטען האט ער פעסטגעשטעלט 4,230 קאלאניען מיקראבען.

געשעהען איז דאס דעם 18 אויגוסט 1933 2 א זייגער מיט 47 מינוט נאכמיטאג און ווער האט געקאנט חושד זיין מיט וואס עס פערנעהמט זיך די טוריסטיק-גרופע, וואס איז ארומגעפאהרען דעם פלאץ קאנקארד און פון צייט צו צייט אפגעשטעלט בעוואונדערען די שיינקייט פון פלאץ? עהנליכע פרובען זענען געמאכט געווארן אין ראיאן אויפ'ן פאסטער-בולואר, עקאל מיליטער, רעפובליק-פלאץ אאז"וו אין אנדערע שטעט זענען אדורכגעפיהרט געווארען פרובען אין מעץ, נאנסי, קרעזא-רובע.

עהנליכע פרובען זענען אויך אדורכגעפיהרט געווארען דורך דייטשע אגענטען אין לאנדאן, בעזונדערס אויף דער אונטערגרונד-באהן אויף די סטאציעס „לעיטשעסטער סקוואר", טאטענהעם א. אנד.

אין איצטיגען מאמענט פיהרט די סעקציע אדורך בערעכנונגען פון די געמאכטע פרובען אין ענגלאנד, פראנקרייך און דייטשלאנד און ארבייט אויס דעם פלאן פון באקטעריאלאגישען קריג, וואס וועט לויט דער פערזיכערונג פון דאקומענט זיין אזא בליץ-ארטיגער, אז דער שונא וועט זיין בעראובט פון יעדער מעגליכקייט צו ארגאניזירען די פערטיידיגונג.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער רעבעז

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג
יט
2
תמוז תרצד

יולי
זון-אויפגאנג 3.17
זון-אונטערגאנג 8.01

זעלבסטמארדן... זעלבסטמארדן... זעלבסטמארדן...

זאלץ-זויער, ווערא̃נאל, עסיג-עסענץ, קארבאל, יא̃דינע

(2) פאגאטאוויע איז נעכטען ארויסגערופען געווארען אין פאלגענדע זעלבסטמארד-פאלען:

אויף ריבנא 3, צו דער 35-יעהריגע רעגינא פאליך (פיוונא 45), וועלכע האט זיך מחמת אר-בייטסלאזיגקייט און נויט גע'סמ'ט מיט זאלץ-זויער. מ'האט זי אין א געפעהרליכען צושטאנד אפגע-פיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

אויף מיעדזשאנא 9 האט איינגענומען א גרויסע דאזע ווערא̃נאל דער 35-יעהריגער זיגמונט קריגער. אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל. די סיבה פון זעלבסטמארד איז נישט פעסטגע-שטעלט.

אויף גלובא 11 האט זיך גע'סמ'ט מיט עסיג-עסענץ א געוויסער סטאניסלאוו שינדלער. די סיבה איז נישט פעסטגעשטעלט. אויך איהם האט מען אפגעפיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

אין דודא-פאביאניץ אויף טרעבושינסקא 3, האט זיך גע'סמ'ט מיט זאלץ-זויער א געוויסע אננא ווינטאראוויטש. מ'האט איהר ערטיילט ערשטע הילף און אריבערגעפיהרט אין קריינ-שפיטאל אויף זא-גאיניקאווא.

(א) אויף ניסקא 42 האט זיך מחמת ליבע-ענטוישונג גע'סמ'ט מיט קארבאל די 26-יעהריגע מאריאנא קאזשמירסקא. אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד האט מען זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

(א) אויף בזשעזשינער 33 האט אויסגעטרונקען א גרעסערע דאזע יאדינע דער 56-יעהריגער משה פלאם. די סיבה איז נישט פעסטגעשטעלט געווארען. מ'האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

גייט א מיידעל אין פארק

גייט צו א „דזשענטעלמען" און האקט איהר אוים אן'אויג

(2) קאן א יונגע שיין מיידעל וויסען, וואס עס דערווארט זי, ווען זי גייט שפאצירען אין א לאדזער פארק?

אסור, אויב זי קאן עס?

גייט אזוי דעם היינטיגען שבת, 9 אווענד די 19-יעהריגע סאביא גאלדבערג (גלובנא 60) איבער דעם שענקעוויטש פארק — שפאצירט אזוי דאס בלאנדע שיינע מיידעל, און געניסט פון דער פרישער לופט.

פלוצים קומט צו איהר צו עפיס אן'אומבע-קאנטער פערשוין, און וויל דווקא מיט איהר שליסען קאנטאקט.

ער האלט אין איין אריינטענה'ן. און זי — זי הערט איהם, ווי דעם קאטער...

אז ער ווערט אבער שטארק צודרינגליך און פערשטעלט איהר דעם וועג, זאגט זי איהם אריין א פאר הארבע ווערטער, און פערשנעלערט די טריט, כדי וואס שנעלער פטור צו ווערען דעם ארגאנט...

דא ווערט אבער דער לאדזער „דזשענטלמען" מלא חימה, און גיט אזא זעץ מיט דער פויסט דעם מיידעל אין אן'אויג אריין, אז זי פאלט אני-דער אויפ'ן גראז, און מאכט א שרעקליכען געוואלד.

דער פערשוין, פערשטייט זיך, מאכט נישט קיין לאנגע שהיות, און פערשווינדט צווישען דעם שפאצירענדען עולם, אזוי, אז מ'האט נאך איהם עד היום נישט געפאקט.

דאס מיידעל צו וועלכער מ'האט ארויסגע-רופען פאגאטאוויע, דראהט צו פערלירען אן'אויג פונ'ם קלאפ, וואס זי האט בעקומען...

נישקשה, א פיין שטעטעלע, אונזער לאדזשעלע גנב, מיט די פארקען, מיט די „דזשענטעל-לייט"— אז אויסגערונען זאלען זיי שוין ווערען!

פון 1 ביז'ן 31-טען ד. ה.

א גרויסע הנחה ביים אינסטאלירען נייע טעלעפאנען

(2) די פערוואלטונג פון דער לאדזער „פאסט" אינפארמירט אונז, אז פונם 1 ביז'ן 31 יולי ה. י. איינשליסליך וועלען אנגענומען ווערען נייע אבאנענטען אהן דעם קאסירען ביי זיי דעם פאר-אפצאל פארן אינסטאלירען א נייעם טעלעפאן. דער דאזיגער אפצאהל האט לעצטענס אויסגעמאכט 65 זל.

דאס אנווענדען פון דער דאזיגער הנחה וועט זיין אפהענגיג דערפון, צי אין דעם געגעבע-נעם ראיאן איז פארהאן גענוגענדע צאהל פרייע קאבלען.

דער טערמין, 31-טען וועט נישט פראלאנ-גירט ווערען.

נחת פון קינדער...

אדער — קיזשע-מיזשע, רייב די קלאצקעס, רויטע פאמעראנצן...

(2) אזוי געוועהנליך איז צווישען דיביידע משפחות פאנאדא און גזשעגארטשיק (אויף פלאצקא 10) אויך נישטא קיין גוט און פרידליך לעבען — מען זאגט זיך איינער דעם אנדערען אריין, אז קורזש גייט... אבער או נעכטען האבען זיך נאר, צווישען זיך צושלאגען די קינדער פון די ביידע משפחות, איז געווארען, ווי זאגט מען עס: לגוים היתה אורא-אורא...

מען האט געכאפט אין די הענד, וואס עס האט זיך נאר געלאזט, ווי א שטייגער, ברעק-שטאנגעס, מעסערס, העק און האמערס, און ס'איז אוועק א גרויסער וועלט-קריג.

פונם „שלאכט-פעלד" האט פאגאטאוויע גע-מוזט אונטערהויבען און צוזאמענקלעבען מיט וואטע און מערליע 5 פערזאן — די ראשי המדברים פון ביידע משפחות...

איבערגעפאהרען אן'עלטערען יודען

(א) אויף זשגאושער גאס האט אן'אויטא איבערגעפאהרען דעם 70-יאהריגען אהרן קאלמא-נאוויטש (פון זגערזשעווסקא 2).

ביי קאלמאנאוויטשען זענען צוקלאפעטשעט דער קאפ, דאס פנים און די הענד.

די ארויסגערופענע פאגאטאוויע האט איהם אריבערגעפיהרט אין שפיטאל.

פערזאמלונג פון „מזרחי"

די טעג איז פארגעקומען, אין אייגענעם לאקאל, די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון לאדזער „מזרחי".

די פערזאמלונג איז געעפענט געווארען דורך ראסט. יצחק מאיר ביאלער, אלס פארזיצער איז אויסגעוועהלט געווארען ה' משה העלמאן אלס בייזיצענדע די ה"ה פיק און פרידריך.

נאכ'ן איבערגעבען דעם דין וחשבון איבער דער טעטיגקייט פון „מזרחי" פאר'ן פערגאנגענעם יאהר, איז אויסגעדריקט געווארען א דאנק דער אלטער פערוואלטונג.

עס איז אויך אוועקגעשיקט געווארען א טעלעגראמע צו הרב קוק אין ירושלים, אויסדרי-קענדיג די פערביטערונג פון לאדזער מזרחי איבער די אנפאלען אויף הרב קוק פאר זיין מוטיגען קאמף צו ראטעווען אן'אומשולדיגען יוד פון טויט שטראף.

נאכדעם זענען פארגעקומען וואהלען, וועלכע האבען געגעבען פאלגענדען רעזולטאט:

אין פערוואלטונג די ה"ה: זאב זילבער-שטיין, משה העלמן, יצחק מאיר ביאלער, אהרן אסט, יוסף רווענבערג, דוב דאברזינסקי, משה ליפגאס, אליעזר בוים, אברהם ישראל פיק, יצחק בערגער, משה שייגפארבער, לייבעל זילבערשטיין

קאנדידאטען: משה פרידריך, יהודה פולמאן, דוב מארעק, עמנואל קופערמינץ, פנחס שמאלצוויץ, בצלאל האכענבערג.

רעווידיר-קאמיסיע: אברהם וואלטער, יעקב דוד יאמניק, שמעון בערלינער.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיעס

היינט, מאנטאג, דעם 2 יולי, 8 אינדערפריה וועט אין לאקאל פון דער מיליטעריש-פאליצייאי-שער אפטיילונג ביי דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פיעטרקאווער 165) אמטירען א צוגאב-פאבאר קאמיסיע פאר פ. ק. או. לאדז-שטאט 2 צו וועלכער עס דארפען זיך צושטעלען די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-דינסט, ווי אויך די פריייוויליגע פון די יאהרגענג 1914, 1915 1916, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7 10, 12, 13 און 14 פאליציי = קאמיסאריאט און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער לאדזער שטאטישער סטאראסטווע.

מאטורא איז גימנאזיום „וויעדזא"

די רייפקייטס צייגנישען האבען בעקומען: אבאוויטש געניא, בארנשטיין געניא, ביאלא-סטאצקא עווא, פערשט בראניא, גערשענאוויטש רוזשא, גלאזער האנקא, גאלדרייך דארא, היימאן געניא, יאבלאנסקא אננא, קאלמאוויטש מאניא מינץ זאשא, ראטבערגער לאלא און טרויבע מאלא

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: א. פאטאש פלאץ קאשטשעלני 10), א. כארעמזא (פאמארסקא 12), ע. מילער (פעטריקאווער 46), מ. עפשטיין (פיעטריקאווער 225), ז. גארטשיצקי (פשעיאזד 59) אנטאניעוויטש (פאביאניצקא 50).

מיט א שפאדעל געעפענט דעם קאפ

(2) עהערנעכטען פארנאכט איז אויף ראג קילינסקיעגא און ציגעל-גאס דער 25-יעהריגער סטעפאן וויאדערסקי (זשגאוסקא 112) בעפאלען דעם 23-יעהריגען קאזשימיעזש לישיעצקי און איהם מיט א שפאדעל געשפאלטען דעם קאפ.

פאגאטאוויע האט לישיעצקין אין א גע-פעהרליכען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

וויאדערסקי'ן האט מען ארעסטירט. ער וויל בשום אופן נישט זאגען, הלמאי ער האט אזוי צורעכט געמאכט לישיעצקי'ן...

קלאנג-קינא-טעאטער
„ROXY"
20 נארוטאוויטשא 20

א נייעס
איז דער פילם-פראדוקציע!!
א פילם, וואס יעדער איינציגער יוד מוז עם זעהען!
ריזען ערפאלג! נור נאר 3 טעג!
היינט, מאנטאג, ד. 2 יולי ווידערהאלונג
פון דער פרעמיערע
זאב זשאבאטינסקי
רעדט צום ערשטען מאל אויפ'ן פילם-עקראן
גרויסע אילוסטרירטע פילם-רעדע אויף יודיש א. נ.
לאזט אריין יודען קיין ארץ-ישראל

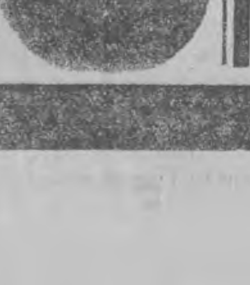

דער פילם איז רייך אילוסטרירט מיט פערשירענע מאפען, פיגורען, ארץ-ישראל-בילדער, לאנדשאפטען ווי אויך פיל היסטארישע דאקומענטען.
פרייזען פון 54 גר.
היינט, זונטאג פון 3 נאכמיטאג.
אנהייב טעגליך פון 6, 7.30, 9 און 10 30.

אריגינעלע רויטווינען
אין בעסטער קוואליטעט צו זעהר צוגענג-ליכע פרייזען ספעציעל פאר מאגען און צוקער-ליידענדע בעקומט מען אין דעם בעקאנטען ווייבגעשעפט פון
ע. שיקיער
אינהאבער ישראל שיקיער
לאדז, פולנאצנא 1 טעל. 107-84

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע
נעמט אהן פון 8–12 בייטאג, 4–6 און פון 7–9

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.
עלעקטראנאליזען.
נעמט אן פון 8–11 און 4–8 אוו. זונטאג פון 9–1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג,
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד.

מ'בעשטעלט איהם אויף א וויזיט

און דאָרט בעהוּמט דער פעלדשער מאָשקאָוויטש מיט א ברעך-שטאַנג איבער'ן קאָפּ און מען בערויבט איהם

(2) דער לאָדזער אויספאָרשונגס־אַמט האָט פערבאַטירט א דרייסטען רויב־אָנפאַל, וואס איז עהער בעכטען בײטאָג אויסגעפיהרט געוואָרען אויפ'ן 50־יאָהריגען סטאַרשע פעלדשער אליה מאָשקאָוויטש (פון זגערזשער 31)־

ווי געזאָגט איז מאָשקאָוויטש פון בערוף א סטאַרשי פעלדשער, און ער אַרבייט אין דער ערשטער פֿיעלעשער אַפּטײלונג און אין שטשעלצעס פערבאַנד. ער האָט אויך אַנ'אײגען הויז אויף זגערזשער 31, און ער גייט אָן אַלס זעהר רײכער מאַן.

עהערבעכטען בײטאָג איז צו איהם אין דער וואוינונג געקומען עפּעס א יונגערמאַן, וועלכער האָט איהם בעשטעלט, ער זאָל קומען אויף א וויזיט צו א געוויסען מילטשאַרעק אויף ווספּולנא 9. אַזוי ווי מאָשקאָוויטש האָט שוין געהאַט אין ערגעץ צו גיין אויף אַ וויזיט, האָט ער דערקלערט, אז ביי מילטשאַרקן וועט ער זיין אין 45 מינוט אַרום.

וכך הוה — ער האָט באַלד דערלעדיגט דעם ערשטען וויזיט און זיך געלאָזט גיין אויף ווספּולנא 9. אויפ'ן וועג האָט ער בעגעגענט זיבע בעקאַנטע די ברידער פּיוועל און נח גרינוואלד (לימאַנאָווסקי 34).

האַבענדיג מיט זיי עפּעס אדורכצושמועסען האָט ער זיי געבעטען, זיי זאָלען מיט איהם זיך זעצען פאַהרען אויף אַ דראָשקע און אויפ'ן וועג וועלען זיי זיך קאָנען פריי אדורכשמועסען.

די דראָשקע האָט זיך אָפּגעשטעלט פאַר ווספּולנא 9, און מאָשקאָוויטש האָט געבעטען די גרינוואלדס, זיי זאָלען דאָ אויף דער דראָשקע אויף איהם צוואַרטען.

אין טויער פונ'ם הויז האָט מאָשקאָוויטש א פרעג געטאָן ביי א אונבעקאַנטען פערשוין, וואו מילטשאַרעק וואוינט, דער פערשוין האָט דאן דערקלערט, אז דאָס וואָרט ער טאַקע אויפ'ן פעלדשער, כדי צו ווייזען איהם, וואו מילטשאַרעק וואוינט.

ווען ביידע זענען זיי אריין אין דעם טרעפּען־גאַנג אויפ'ן ערשטען שטאָק, איז פּלוצים צו זיי צוגעקומען א דריטער פערשוין, וועלכער האָט געהאַלטען אין דער האַנד אַנ'אײזערנעם ברעך־שטאַנג.

בעת זיי זענען זאלבאדריט צוגעקומען צו א פינסטער'ן קאָרידאָר, און מאָשקאָוויטש האָט אנגעצונדען זיין עלעקטריש לאָמפּעל, כדי צו זעהען בעסער וואו מען גייט, האָט ער פלוצים פון הינטער־ווײלעכן בעקומען א מורא'דיגען קלאַפּ מיט דער ברעך־שטאַנג איבער'ן קאָפּ און בעסיעבדיג זיך מיט בלוט איז ער אַנידערגעפאַלען אויף דער ערד.

ווי הינטער א שלייער אפשר האָט ער נאָך געהערט, ווי די ביידע חברה־לײט פאַרען זיך ביי איהם אין די טאַשען. זיי האָבען אבער דאָרט, חוץ דעם גאָלדענעם זייגער דינעם אינ'ם ווערט פון 200 זלאָטעס גארנישט בישט געפונען, האָבען זיי דעם זייגער צוגענומען און אנגעהויבען צו אנטלויפען.

גראָד אין דעם מאמענט איז דער פעלדשער געקומען צו זיך און אנגעהויבען צו שרייען...

איינער פון די באַנדיטען האָט דאן אויסגעשאָסען פון א רעוואָלווער, בישט טרעפענדיג אין איהם, און — מ'איז ווייטער געלאָפען.

די ברידער גרינוואלד און נאָך מענשען איז ליצי. גאַס האָבען אפילו געהערט די געשרייען און דעם שאָס, אָבער אז די באַנדיטען זענען ארויסגעלאָפען אויבדרויסען, און האָבען ווייטער געשאָסען פון רעוואָלווער — האָבען זיך אַלע אויסבעהאַלטען אין די קערבייאיגע טויערען...

די באַנדיטען זענען דערווייל אנטלאָפען, און — נישטא זיי.

דעם פעלדשער האָט מען ערטיילט ערשטע הילף, און אויך זיין בקשה אפּגעפיהרט איהם.

די באַנדיטען ווערען געזוכט דורה דער פאָליצי.

א זעהר השוב'ער גאַסט אין לאָדז!

מ'כאל מיכאלעסקא

דער גרויסער אמעריק. סטאַר, דער שטאָלץ פון דער יוד. אפּערעטע,

דער ראָמאַנטישער ליבהאַבער און זינגער

דער גראַנדיעזער קבלת-פנים

קומט פאַר דינסטאָג, דעם 10־טן יולי 9 אוונט

אין טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“

רעזערווירט אייך דעם אוונט, און זאָגט דאָס אויך אייערע פריינד און בעקאַנטע.

גרויסע ספּאָרט-אימפּרעזע אין לאָדז

מיט'ן אנטייל פון ראָטהאַלצ'ן קומט פאַר לטובת די די באַראַכאָוו-שולעס

כדי צו העלפען אין שווערע פינאַנציעלע מצב אין וועלכען עס געפינען זיך די יודישע וועלטליכע שולען, אַרדענט אין דער היגער „שטערן“ א גרויסע דיעזער ספּאָרט־אימפּרעזע אין פּאַרק „העלענאָוו“ פון וועלכער די הכנסה איז בעשטימט פאַר די באַראַכאָוו־שולען אין לאָדז.

די דאָזיגע אימפּרעזע וועט וואַהרשיינליך פאָרקומען שבת דעם 21. ה. ח. אין פּראָגראַם איז פאָר־אויסגעזעהען אַ גאַרטען־פערווײלונג מיט אַלע אינטערעסאַנטע אַטראַקציעס, וועלכע האָבען שוין זייער גראָמען אויף די גאַרטען־פערווײלונגען פון די באַראַכאָוו־שולען, ווי אַ סימפאָנישער קאָנצערט, פאַנטעזי־לאָטעריע א. אנד. אויסער דעם, וועט דאָס מאָל פאָרקומען אַ גרויסער גימנאַסטישע אויף־ספּאָרט־פעסט אין פערשידענע טײלען פון גאַרטען. ס'וועלען בעמלײן פאָרקומען פערשידענע גימנאַסטישע איבונגען פון עטליכע הונדערט ספּאָרטלער און אויף מכשירים. די גימנאַסטיק־סעקציע ביי „שטערן“ וועט דעמאָנסטרירען איהרע דערגרייכונגען אויף דעם געביט אויף וועלכען זי לייגט דעם גרעסטען אכט. עס איז אויך פאָראויסגעזעהען אַ פעלד־לויף אין גאַרטען, וועלכער דאַרף פאָרפאַנירען דעם ספּאָרט־צווייג צווישען די אַרבייטער־קרייזען.

דעם גרעסטען אינטערעס, האָט דאָס מאָל ארויסגערופען דער באָקס־מעטש אויף וועלכען ס'וועלען אַרויסטרעטען די בעסטע לאָדזער און פוילישע באָקסער. אַ סענסאַציע איז דער אנטייל פון בעסטען באָקסער אין פוילען — ראָטהאָלץ, וועלכער קומט דאָס ערשטע מאָל קיין לאָדז. ב זיין זיבעציגע נצחונות אין פוילען, בוראָפּעשט און אַמעריקע. צוליב דעם, וואָס אין דער פליגען־וואָג האָט נישט ראָטהאָלץ אין לאָדז קיין געגנער, וועט ער דאָס מאָל קעמפען מיט אַ שטאַרקען באָקסער פון אַ העכערער וואָג. ראָטהאָלץ, וועלכער איז אַלייז אַ שילער פון די באַראַכאָוו־שולען, האָט די איבערלאַדונג צו קומען אויף דער אונטערנעהמונג אָנגענומען זעהר גערן. אַזוי, אז זיין אנטייל איז שוין אַ זיכערער. אין די אידיע'ס קאַמפען וועלען ארויסטרעטען באָקסער, וועלכע רעפּרעזענטירען די העכסטע קלאַס פון פוילישען באָקס, אז די יונגע באָקס־סעקציע פון לאָדזער „שטערן“, וואָס וועט נאָך אַ לאַנגער צוגרייטונג זיך בעווייזען פאַר דער עפענטליכקייט.

איבערגעפאַהרען א יוד. מיידל

(א) די 24 יעהריגע פייגע בלומענקראַנץ פון זשגאָווסקא 135 איז נעכטען צוזאַמענגעפאַלען אונטער די רעדער פון אַנ'אויטאָ.

פון דעם אומגליקס פאַל איז זי ארויס מיט א צובראָכענער האַנד און צוקאַליעטשעטען קאָפּ און פנים, זי איז אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

משוגענער הונד צוביסען א גאַנצע פאַמיליע

(א) אויף שייבלערס מאַרק נומער 7 זענען דורך א משוגענעם הונד נעכטען צוביסען געוואָרען דאָס פאָר פאָלק שולץ מיט זייער טאָכטער. אינטערעסאַנט, אז דער משוגענער הונד איז דאָס אייגענטום פון שולצ'ן. דער הונד איז דערשאָסען געוואָרען. די פערוואונדעטע זענען אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

פון יודישען טעאַטער „פילהאַרמאָניע“

היינט מאָנטאָג ווערט צום לעצטען מאָל געשפּילט צו ביליגע פרייזען „די גאָלדענע חתונה“ מיט ב. ווייטלער און יוכבר זילבערג אין די הויפּט ראָלען.

יודען געדענקט!

היטלערישע באַנדעס פייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאַנד

אייער געווער געגען זיי איז בּאָיקאָט אויף סחורות פון דייטשלאַנד!

ראַדיא-ווינקעל

פּראָפ. שמידט דאַנקט דעם ראַדיא

ריהרענדע מאַניפעסטאַציעס אין מאָסקווא פאַר דער טשעליוסקין-עקספּעדיציע

ווי בעוואוסט האָבען זיך די טעג שוין צוריקגעקעהרט אַלע מיטגלידער פון דער העלדישער טשעליוסקין־עקספּעדיציע קיין מאָסקווע, און צוזאַמענהאַנג מיט דעם קומען פאַר איז גאַנצען ראַטען־פערבאַנד גרויסע מאַניפעסטאַציעס לכבוד די העלדען פון ווייטען צפון.

בעזונדערס ריהרענד איז געווען דער מאָמענט, ווען די מיטגלידער פון דער עקספּעדיציע צוזאַמען מיטן פּראָפ. שמידט בראש, זענען געקומען אין דער מאָסקווער ריזיגער ראַדיאָ־סטאַנציע און כדי צו דאַנקען דעם ראַדיאָ פאַר דער רעטונג וואָס זיי האָבען בעקומען.

דער דאָזיגער מאָמענט איז איבערגעגעבען געוואָרען דורך אַלע 150 סאָוועטישע ראַדיאָ־סטאַנציעס גלייכצייטיג. גאַנץ סאָוועט־רוסלאַנד און פיל מיליאָנען ראַדיאָ־הערערס פון דער וועלט האָבען זיך מיט אַ פערכאַפּטען אָטעם צוגעהערט צו דער דאָזיגער שפּיבענדער טראַנסמיסיע.

עס האָבען גערעדט פּראָפ. שמידט און דער העלדישער פליהער וואָשאָקאָוו וועלכער האָט אָרגאַניזירט און אַזוי גלענצענד דורכגעפיהרט די רעטונגס־עקספּעדיציע מיט דער הילף פון אַעראָפּלאַנען.

פּראָפ. שמידט דערצעהלענדיג וועגען די פּרטים ווי אַזוי עס איז פאָרגעקומען די קאַטאַסטראָפע מיט'ן אייז־ברעכער „טשעליוסקין“ און. זייער לעבען אין לאַגער אויף דער אייז־קריע, פּרטים, וועלכע זענען שוין אַלעמען בעקאַנט פון דער פּרעסע, האָט זיך דאָס מאָל לענגער אָפּגעשטעלט אויפ'ן ראַדיאָ.

— אונזער רעטונג, זאָגט דער פּראָפעסאָר, האָבען מיר קודם כל צו פערדאַנקען דעם ראַדיאָ און אונזער העלדישען ראַדיאָ־טעלעגראַפיסט מיכאל קרענקין. באַלד נאָך דער קאַטאַסטראָפע מיט'ן אייז־ברעכער האָט זיך קרענקי'ן אוועקגעזעצט ביים אַפּאַראַט און אין משך פון 48 שעה אויף אַ רגע נישט אוועקגעגאַנגען פון אַפּאַראַט און כסדר געשיקט אין דער וועלט אַריין די נויט־סיגנאַלען „ס. א. ס.“ דאָס האָט אונז אָבגעראַטעוועט, די סיגנאַלען זענען אויפגעכאַפּט געוואָרען דורך פיל ראַדיאָ־סטאַציעס און באַלד איז אונטערגענומען געוואָרען די גרעסטע ריגע אַקציע אונז אַצוראַטעווען.

ערשט איצט האָב איך אַנגעהויבען צו בעגרייפען, וואָסער גרויס גליק עס איז פאַר אונז געווען, וואָס מיר לעבען אין דער עפּאָכע פון ראַדיאָ און אעראָפּלאַנען. ווען נישט די דאָזיגע צוויי גענ'אַלע ערפינדונגען, וואָלט שוין פון אונז לאַנג אפילו קיין צייכען נישט געווען.

אין משך פון די לאַנגע אומענדליכע נעכט, ווען אַרום אונז האָט געהערשט אַ טויטע ווילסקייט און א שטילקייט, פון וועלכער מען האָט געקאָנט משוגע ווערען, האָט בלויז דער ראַדיאָ אונז צוגעגעבען מוט אויסצוהאַלטען און איבערצוהאַלטען די שווערע טעג פון אונזער איינזאַמקייט. מיט וואָסער אויסטערלישער פרייד מיר אַלע זענען געזעסען ביים ראַדיאָ־הילכער און זיך צוגעהערט צו אייערע קאָנצערטען, אייערע פאָרלעזונגען און אייערע טרייסט־ווערטער פאַר אונז, יעדעס וואָרט דורכ'ן ראַדיאָ איז פאַר אונז געווען ווי א רפואה און בלויז דעם ראַדיאָ האָבען מיר געהאַט צו פערדאַנקען, וואָס מיר האָבען זיך נישט געפיהלט אזוי איינזאַם און אָפּגעשניטען פון דער גאַנצער וועלט־

אַבער פּלוצלונג האָט זיך פאַר אונז אַנגעהויבען א ביטע מורא'דיגע געפאַהר. אונזער העלדישער ראַדיאָ־טעלעגראַפיסט קרענקין האָט פעסטגעשטעלט אז דער עלעקטרישער שטראָם אין די אַקומולאַטאָרען געהט אויס און מיר וועלען מעהר נישט קאָנען שיקען קיין ראַדיאָ־סיגנאַלען.

אַבער דאַ איז אונז געקומען צו הילף די צווייטע גענ'אַלע ערפינדונג: אושאַקאָוו איז געקומען צו פליהען צו אונז אויף זיין אעראָפּלאַן און מיטגעבראַכט עטליכע ניי'ע אַקומולאַטאָרען. א שטראַהלענדער פון גליק האָט קרענקין ווייטער אַנגעהויבען צו שיקען זיינע ראַפּאָרטען אויף די ראַדיאָ־כוואַליעס צו אייך קיין מאָסקווע.

דערנאָך ווי אַזוי אונזערע העלדישע חבר'ים־פליהער האָבען אונז אַוועקגעראַטעוועט איז אייך שוין גוט בעקאַנט. אַז די נעמען פון קרענקין, אושאַקאָוו, לעוואַנעווסקי, מאָלאָטאָוו, סלעפּניעוו, לאַפּידעווסקי וועלען מיט גאָלדענע אותיות פערשריבען ווערען אין דער געשיכטע פון ראַדיאָ און פליהערייען אַלס גרויסע העלדען פון אונזער צייט.

DR.

L. Czarnożył

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

62 פּיעטריקאָווער 62

און אָרדינירט איצט אין טשעכאָטשינעס

ווילאַ קאָשטשושקא.

Dr. HELLER

ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע

8 טראַוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט, זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.

פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.

אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פּרייזען

רעפּרעזענטאַנץ־טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“ ציגעל־גאַס 27 טעל. 112-25

פּאָזיטיוו לעצטע וואָך ◆ געזעגנונגס־פאָרשטעלונגען פון

אלעקסאַנדער גראַנאַך

היינט מאָנטאָג 9.30 אָוונט צום געזעגענען זיך אַ מתנה דעם לאָדזער טעאַטער־עולם

גרויסע הנחה־פאָרשטעלונג

אַלע בילעטען אין פּאַרטער 1 זל. גאַלעריע 45 גר.

„די געלע לאַטע“

אַקטועלע צייט־פּיעסע אין 4 אַקטען פון ד"ר פרידריך וואָלף (אויטאָר פון „ציאַנקאַלי“).

בילעטען צו בעקומען אַ גאַנצען טאָג אין קאַסע פון טעאַטער.

ראַטעוועט אייער געזונט!

קראַנקע אויף רופּטורען (ברוך-קראַנקהייטען)

ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל־גומי־באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך־קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספּעציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך־באַנדאַזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען־ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל־גאָרסעטען אויף ביינער־שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָפּעדישע הייל־אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.

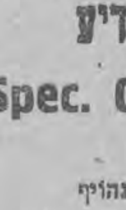

פּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס־מאָדעלען, אויף זשילאַקעס. — גומי־זאָקען לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס

ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל־אָרטאָפּעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ

אויס לעמבערג

לאָדז, פּיראַמאָוויטשא 9 (אַלגינסקא)

(פּראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס־באַהנהויף

בעמערקונג: דאָס ערשײנען פון די קראַנקע איזאָונבעדינגט נויטיג. צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק־בריף.

(אין זגערזש אויף טלאַמאַצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

ספארט=באוועגונג

מייסטערשאפט=פערמעסטונגען פון מכבי=פערבאנד פאר לייכט=טאלעטיק פון לאדזער קרייז

פרייטאג, דעם 29 יוני איז אויף דעם ספארט-פלאץ פון ל.ק.ס. אדורכגעפירט געווארען דורך דעם לאדזער קרייז פערבאנד מכבי מייסטער-שאפט פערמעסטונגען פאר לייכט אטלעטיק פון לאדזער קרייז פאר'ן יאהר 1934.

צו די פערמעסטונגען האבען זיך געשטעלט איבער 70 ספארטלער, וועלכע האבען רעפרע-זענטירט די טורן און ספארט פעראיין פון בר כבא, מכבי – לאדז, מכבי – לאדז, מכבי – זגערזש, מכבי – טושין, מכבי – וויעלון און בר כבא – רודא=פאביאניץ.

דער סך הכל פון די פערמעסטונגען:

פרויען:

60 מעטערלויף: פרל. ניימאן 9,18 2 פרל. באנקאוו ביידע בר כבא–לאדז, 3 פרל. ווארשאווסקא — מכבי, לאדז.

200 מעטער לויף: 1 פרל. עלבינגער, 30,4 מכבי–לאדז, 2 פרל. ניימאן בר כבא – לאדז, 3 פרל. ווארשאווסקא מכבי לאדז.

500 מעטער לויף: 1 פרל. גרינוואלד — 1,43 מכבי זגערזש, 2 פרל. ווארשאווסקא מכבי – לאדז, 3 פרל. ראזענבלאט בר כבא–לאדז.

ווייט שפרונג: 1 פרל. באנקאוו 4.01, ניי-מאן 3,86 ביידע בר כבא—לאדז, 3 פרל. זיי-דענווארם, 3,71 מכבי זגערזש.

הויך שפרינג: פרל. באנקאוו 1,19 בר כבא – לאדז, 2 פרל. עלבינגער 1,17 מכבי – לאדז.

דיסק ווארפען: 1 פרל. זילבערבערג 28,63 2 פרל. ראזענבלאט ביידע בר כבא–לאדז, 3 פרל. עלבינגער מכבי–לאדז.

קוגעל ווארפען: 1 פרל. זילבערבערג 8,78 2 פרל. ראזענבלאט 7.95 ביידע בר כבא–לאדז

שפיז ווארפען: 1 פרל. ראזענבלאט 29,11, 2 פרל. זילבערבערג ביידע בר כבא–לאדז.

מענער:

100 מעטערלויף: 1 קארא 12,2, 2 ליבראך ביידע מכבי–לאדז, 3 בעער מכבי–זגערזש.

200 מעטער לויף: 1 ראזענשטיין 25,6, 2 קארא. 3 ליבראך אלע מכבי–לאדז.

400 מעטער לויף: 1 ראזענשטיין 57,7, 2 מאליניאק ביידע מכבי – לאדז, 3 בארענשטיין מכבי– זגערזש.

אלימפישע שטאפעטא: 1 מכבי–לאדז 2 מכבי זגערזש, 3 מכבי–לאדז.

ד"ר הערצל שטאפעטא: מכבי–לאדז 1,18,2

2 מכבי–לאדז, 3 מכבי–זגערזש, 4 בר כבא – רודא פאביאניץ.

5000 מעטער לויף: 1 שאפשאוויטץ 19,1 מכבי–זגערזש, 2 מילשטיין מכבי–טושין, 3 ראזענמאן מכבי–זגערזש.

הויך שפרינג: 1 קליינמאן מכבי–לאדז 1,57, 2 פייטלאוויטש 1,57 מכבי–וויעלון, 3 בעער 1,52 מכבי–זגערזש.

ווייטשפרינג: 1 קליינמאן 5,75 מכבי–לאדז, 2 גאלדשטיין 5,42, 3 בעער 5,20 ביידע מכבי–זגערזש.

דיסק ווארפען: 1 זצבעטשינסקי 28,12, 2 מארגוליעס 27,81 ביידע מכבי–לאדז, 3 שידלאווסקי 27,62 מכבי–זגערזש.

שפיז ווארפען: 1 שידלאווסקי 39,75, 2 גאלדשטיין 36,84 ביידע מכבי–זגערזש, 3 קליינמאן 33.32 מכבי–לאדז.

קויל ווארפען: 1 דענעצינסקי 9,18 בר כבא–לאדז, 2 לעווקאוויטש 9,15 מכבי–לאדז, 3 בעער 8,46 מכבי–זגערזש.

1500 מעטער לויף: 1 שאפשאוויטץ 4,59 מכבי–זגערזש, 2 מילשטיין מכבי–טושין, 3 פאנזער בר כבא-לאדז.

יונגענדליכע (יוניארען)

100 מעטער לויף: 1 צינאמאן 13,3, 2 אדלער ביידע מכבי–לאדז, 3 פוקס בר כבא רודא-פאב.

300 מעטער לויף: 1 פרינץ 43,3, 2 אדלער ביידע מכבי–לאדז.

ווייט שפרינג: 1 צינאמאן 5,24, 2 אדלער ביידע מכבי–לאדז, 3 פוקס בר כבא רודא–פאב.

הויך שפרינג: 1 צינאמאן 1,29, 2 אדלער 1,24 ביידע מכבי–לאדז, 3 פוקס בר כבא רודא-פאב.

קוגעל ווארפען: 1 פעלראן 9,08, 2 וויינבערג 8,70, 3 גליקליך אלע מכבי–לאדז.

שפיז ווארפען: 1 וויינבערג 25,30, 2 פרינץ 24,80, 3 קאנטראוויטץ 22,68 אלע מכבי לאדז.

אין דער אלגעמיינער פונקטאציע האבען בע-קומען: 1 מכבי–לאדז 92 פונקטען, 2 בר כבא–לאדז 31 פונקטען, 3 מכבי–זגערזש 30 פונקטען, 4 מכבי–טושין 4 פונקטען, 5 בר כבא רודא פאביאניץ 3 פונקטען, 6 מכבי–וויעלון 2 פונקטען.

אלע ספארטלער האבען ארויסגעוויזען דאס געהעריגע פערשטענדניש פאר די פערמעסטונגען אויך די ארגאניזאציע פון דער אימפרעזע איז געשטאנען אויף דער געהעריגער הויך.

דער רעפעראט פאר מייסטערשאפט פער-מעסטונגען ביים לאדזער קרייז פערבאנד מכבי פער דינט א אמת'ן יישר כח.

מייסטערשאפטס פערמעסטונגען פון פאליציי-אישע ספארט=קלובען אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע

אויפ'ן פלאץ פון ל.ק.ס. זענען בעטען פארגע קומען די מייסטערשאפטס - פערמעסטונגען פון פאַ-ליצייאישע ספארט-קלובען אין דער לאדזער וואַ-יעוואדזטווע. די פערמעסטונגען זענען בעטראַכט געווארען אלס עלימינאציע-קאמפען צו די פויליי-שע מייסטערשאַפטען פון פאליציישע ספארט-קלו-בען. די פערמעסטונגען זענען פארגעקומען אין לייכט-אטלעטיק, ציקליסטען, שווימען, באקס און פעכטען. די גרעסטע צאהל פונקטען האט געוואונען פ.ק.ס. — לאדז.

עסטרייכישע „וויעננא" אין לאדז

דאנערשטאג קומט פאר אויפ'ן פלאץ פון ל. ק. ס. דער גרויסער פוסבאל-מעטש צווישען ל.ק.ס. און דער אויסגעצייכענטער עסטרייכישער מאנשאפט, וועלכע האט אין איהרע רייהען עטליכע עסטרייכישע רעפרעזענטאנץ-שפילער „וויעננא". דאס וועט זיין אין לאדז דער ערשטער פוסבאל-מעטש זייט א רייה יאהרען, וועלכער מוז שטעהען אויף אן אנ-רעפרעזענטאטיוועם ניוואָ.

טור — מייסטער פון „ב"-קלאס אין פוסבאל פון לאדזער גרופע

טור — סאקאל (זגערזש) 1:2

בעכטען איז אויף א נייטראלען באדען אין פאביאניץ פארגעקומען דער פינאל מעטש פון דער לאדזער גרופע אין „ב"-קלאס צווישען „טור" און דעם זגערזשער „סאקאל". געזיגט האט „טור" אין דער פערהעלטניש 1:2 און האט בעקומען די מייסטערשאפט פון „ב"-קלאס אין דער לאדזער גרופע.

מייסטערשאפטס-מעטשען וועגען דער „א"-קלאס אין לאדז

נאך די לעצטע פוסבאל-קאמפען, וועגען דער מייסטערשאפט פון דער „א"-קלאס אין לאדז, האט זיך די לאגע נאך מעהר קאמפליצירט. די „טו-ריסטען" נאָ'ן זיג איבער „ס.ק.ס." און דעם רעמי-רעזולטאט פון „ל-ט-ס-ג-" מיט „ווימא" ביי דעם מבטל מאכען דעם מעטש צווישען „ל. ט. ס. ג." מיט „ווימא" האבען די פיהרונג פון דער טאבעלע איבערגענומען די „טוריסטען", וועל-כע האבען איצט גאר גרויסע שאנסען צו דעריהאל-טען דעם מייסטער-טיטעל, ווייל „ל.ט.ס.ג." גע-פינט זיך גראד איצט אין א שוואכער פארם.

די בעכטיגע רעזולטאטען פון די מייסטער-שאפטס-מעטשען זענען געווען פאלגענדע:

ל.ק.ס. — מכבי 1:5

די יודישע מאנשאפט האט זיך איינגאנצען פסיכיש איינגעבראכען און זענען פשוט נישט איצט געגנגער פאר קיין „א"-קלאסיגער מאנשאפט. אויסער דעם, האט „מכבי" אויף דעם מעטש א לאנגער צייט געשפילט אין 10 מאן, ווייל דער פערט-יודיגער לאנגבערג, האט אליין פערלאזט אין אנהויב פון שפילען — דעם פלאץ.

דאס עהרען-טאָר פאר „מכבי" האט ערצילט ראטאפעל.

הכח — ס.ק.ס. (קאליש) 0:6

דאס שפילען איז צוליבען נאסען באדען און צוליב דעם, וואס די קאלישער מאנשאפט איז נישט געווען קיין ערנסטער געגנער פאר „הכח". דער בעסטער טייל פון דער יודישער מאנשאפט איז געווען דער לויפער רייע. דער אנגריף, וועלכער האט געשפילט בלויז אין 4 מאן, ווייל דער ריכ-טער האט איז דער ערשטער העלפט פון שפילען בעזייטיגט קרייצער האט ארויסגעוויזען א סך אי-ניציאטיוו.

די טויערען האבען ערצילט פרעסער — 3, בערנשטיין — 2 און קאפלאוויטש פון א שטראף שטויס.

וו.ק.ס. — ווידזעוו 1:2

די מיליטערישע מאנשאפט שפילט פון מעטש צו מעטש בעסער און האט נעכטען ווידער אנגע-האלטען א נצחון איבער דער ארבייטער מאנשאפט אין פערהעלטניש פון 1:2.

די „ליגע"-קאמפען אין פוילען

די נעכטיגע „ליגע"-קאמפען אין פוילען, האבען זיך פערענדיגט מיט פאלגענדע רעזולטאטען:

„רוך" — „פאגאן" 1:5

„רוך" האט אויפ'ן לעמבערגער פלאץ בע-זיגט מיט א הויכען רעזולטאט „פאגאן" און זיך פערפעסטיגט אויפ'ן ערשטען ארט.

„גארבארניא" — „ווארטא" 2:2

לעגיא — קראקאוויא 0:0

שעהנע רעזולטאטען פון קוסא-טשינסקי און העליאש

אין די לייכטאטלעטישע פערמעסטונגען אין בערלין, האט אין 5 טויזענד מעטער-לויף קו-סאטשינסקי דערגרייכט דאס ערשטע ארט אין א צייט פון 14,46 פאר נילסען–דענעמארק. העליאש האט אין קוגעל שטויס פערנומען דאס ערשטע ארט מיט 15,54 מעטער פאר'ן טשעך דאודה (15,04).

Dr. med.

B. Robinzon

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

נעהמט אן פון 2.30 ביז 3:30 נאכמיטאג און ביז 10 פריה אין פאדעמביע - Willa Miller

דער אריער-פאראגראף

ר. אייזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער וועלטער צייט

149

דער טיש אין האטעל-צימער פון בעהמען איז געווען בעשטעלט מיט אלע בעסטע מאכלים און משקאות, בעהמע האט זיך געגרייט צו א גרויסער הוליאנקע, ער איז שוין געווען אינטערעסירט אין דעם עניין גופא, אין דער הוליאנקע און האט שוין געהאט פערגעסען אן דער סיבה, וועלכע האט איהם בעוואויגען איינצוארדנען די אויסגעלאסענע הו-ליאנקע, דאס מיידעל איז געקומען מיט דער מאַ-דיסטקע פרידא און איז אריין אין דעם האטעל-צימער וואו זי איז שוין געווען ביי דעם רייכער הער, בעהמע איז נאך דארט נישט געווען, ער האט געוואלט אריין אין צימער מיט גרויס פאראד, דעמאלס ווען די מיידלעך וועלען שוין דארט זיין, הגם ר'האט דאך גאנץ גענוי געוואוסט, אז דאס זענען 2 פשוט'ע גאסען-מיידלעך, האט ער זיך אליין געוואלט אפ-נארען און זיך פארגעשטעלט ווער ווייס וואס פאר א פאראד דא וועט פאר איהם איינגעארדענט ווערען, ער האט זיך דערמאנט וועגען דער גרעפין פאן העלדארף, צו וועלכער ער האט נישט געקאנט צו-קומען. איצט האט ער איך די געדאנקען פון איהר געלאכט, ער האט געוואוסט, אז זי האט אויסגעפועלט ביי דעם מיניסטער געהריגג א פאסטען פאר פריצין, בעת פריצי איז שוין געווען אויף יענער זייט גרעניץ. ער האט געלאכט פון איהר צוליב דעם וואס זי האט פאר זיך געוואלט צוגרייטען א מאנבספערשוין, פאר זיך אליין, אז די גרעפין העלדארף, פאר וועלכער אלע האבען זיך געבוקט און אזוי געפאלען ביי זיך, אז זי האט זיך פשוט געבעטען ביי א מאנספערשוין, ביי אזא איינעם ווי פריצי, אז ער זאל ווערען איהר געליבטער, אביסעל איז ער געווען געקריענקט. ער האט זיך געהאלטען אין דעם שטעלונג איז אויך אין עניין דאן-שואנישקייט פיל העכער ווי פריצי און דעריבער איז ער געווען שטארק צופרידען פונ'ם דורכפאל, וואס די גרעפין האט געליטען, ער האט זיך איצט דערמאהנט וועגען דער גרעפין העלדארף צוליב דעם, ווייל אריינגייענדיג צו די צוויי גאסען-מיידלעך האט ער זיך פארגעשטעלט, אבער בעסער געזאגט, זיך געוואלט פארשטעלען, אז ער געהט אריין צו דער גרעפין העלדארף צו דעם זעלבען צוועק ווי אז ער געהט צו די מיידלעך.

בעהמע האט געעפענט די טיר און מיט א פערריסענער באז איז ער אריין אין צימער

— נו, ווייז מיר אקארשט דיין מאדיסטקע פרי-דא, האט ער געזאגט אויף דייטש, כ'וואלט אויך געוואלט זעהען צי זי איז אזוי שעהן און עלעגאנט, ווי דו האסט זי מיר פארגעשטעלט, האט בעהמע געזאגט אויף דייטש, אריינשטעלענדיג דעם מאנאקל אין רעכטען אויג אריין

פרידא וועלכע איז געשטאנען בעשיידען ביים פענסטער האט איצט א ריס געגעבען דעם קאפ און געקוקט גלייך בעהמען אין די אויגען אריין, לאנגע סעקונדען האט זי איהם שארף אנגעקוקט און האט לייכט אויסגעשריגען

— דאס ביזט דו, לייטענאנט אלפרעד בעהמע

— דאניע וועטער נאך אמאל, האט בעהמע א טופע געגעבען מיט דעם פיס, ווי אזוי קומסט דו טייוועל דא אהער, וואס פארא אומגליק איז דאס געקומען אויף מיין קאפ

דאס פרעהליכע מיידעל האט נישט פערשטאנען וואס דא קומט פאר, אפילו זי האט שוין דערפיהלט, אז דאס איז אן אנהויב פון א זעהר נישט אנגענעהמע אדער גאר א דראהענדער געשפרעך, זי האט זיך געפיהלט אביסעל שולדיג, ווייל דאס האט זי אהערגעבראכט, פרידאן, און איבריגענס איז איהר געווען א שאד, ווייל זי איז שוין געווען זיכער מיט א היבשען פערדינסט היינטיגע נאכט

— הער לייטענאנט. איך האב אייך אַרומגע-זוכט איבער גאנץ דייטשלאנד, אבער איהר האט פער שטאנען ווי אזוי צו פערווישען די שפורען פון אייך אליין, איהר האט שוין זיכער געהאט פערגעסען וועגען מיר, איהר זעהט וואס פארא לייט איהר האט געמאכט פון מיר, איך בין דאך א גאסען-פרוי

בעהמע האט געוואלט דעם גאנצען געשפרעך נעהמען לייכט, ער האט נישט געוואוסט וואס פרידא איז דא אויסער, צי ווירקליך מאכען א סקאנדאל צוליב דעם צופעליגען צוזאמענטרעף, אדער זיך נאר ארופרעדען פון הארץ צוליב איהר פערגאנגענהייט

— אוי געהט עס אויף דער וועלט, האט בעהמע געזאגט, קריג איז נישט קיין צייט ווען מען קלויבט איבער וואס מ'קען טון און וואס מ'דארף נישט טון. פערפאלען, אזוי איז עס געשעהען, איך געדענק איצט גענוי, איך בין געקומען מיט מיין רעגימענט אין דעם קליינעם שטעטעל, וואו דו האסט געוואוינט, איך געדענק שוין נישט ווי דאס שטעטעל האט געהייסען, מיר האבען זיך בעקענט, דו ביזט נאך געווען גאר יונג און איך שוין לאנג אויפ'ן פעלד, האב געהאט לוסט צו א יונגען שעהנעם ווייבערי-שען קערפער, נו און עס איז געשעהען, יא, מייך קינד, קריג איז נישט קיין צייט פון איבערקלויבען אין מעשים

לייטענאנט בעהמע, האט פרידא איצט געקריצט מיט די צייהן, איך געדענק בעסער ווי דאס איז גע-ווען, איהר האט נישט אנגעגעבען אלע פרטים, ס'איז א סברה או איהר האט שוין פערגעסען, איהר האט מאקע געגלוסט נאך מיין קינדערישען, מיי-דעלישען קערפער, אבער איך האב נאך דאמאלס אפילו נישט געוואוסט וואס דאס איז אהויבס, און וואס אייער גלוסטונג בעשטעהט דאס איז געווען אין יאהר 1917 און איך בין דאמאלס אינגאנצען אלט געווען 14 יאהר, ס'איז נישט געשעהען, ווי איהר האט דאס לייכט געזאגט, נאר איהר האט מיך פערגוואלטיגט, איך האב דאס דעמאלס גליה פער-צעהלט מיין פאטער. דעם שטעטעלשען בעל-הבית, ער האט גארנישט געפרובט צו רעאגירען דערויף, איהר זענט דאך דעמאלס געווען דער אקופאנט, דער הערשער פון לעבען און טויט, מיר האבען דאך געוואוינט לעבען פראגט און וואלט מען איך א ווארט גערעדט, וואלט מען שוין היינט קיינער נישט געלעבט, איך בין געווען א קינד, כ'האב נישט גע-וואוסט וואס ס'האט מיט מיר פאסירט, איך האב געפיהלט אין זיך אנ'ענדערונג, אבער נישט גע-וואוסט, וואס דאס זאל בעדייטען, אבער די צייט אליין האט מיך באלד רייף געמאכט, איך האב אנגע-הויבען צו פערשטעהען מיין לאגע, אבער ווער האט דאס געהאט די דרייסטקייט אויף אייך זיך צו בע-קלאגען? איהר זענט דאך דא געווען ווי די רוקיטסס לאזע בעסטיעס, וועלכע האבען געהאלטען אונז אלע פאר זייערע לעגאלע קרבנות.

(פארטזעצונג קומט)

ארום די לעצטע פאליטישע געשעהענישען אין ווארשא

וואס בעדייטען די נייע נאמינאציעס? — דער נייער אינערן־מיניסטער זינדראם־קאשטשאלקאווסקי. — דיפלאמאטישע אינטערווענץ פון פוילישען אויסערן־מיניסטער וועגען שטאווסקי

פון אונזער ווארשאווער קארעספ.
מ. עלבוים

ווי אלע מאל בעת גרעסערע פאליטישע פארסירונגען, זענען אויך איצט די פאליטישע קרייזען אין פוילען געשטעלט געווארען פאר אנ'אונגעהויבע סיורפריז: די נאמינאציע פונ'ם געוועזענעם ביאליסטאקער וואיעוואדע און ביז־איצטיגען קאמיסארישע שטאט־פרעזידענט אין ווארשע, ה' מאריאן זינדראם־קאשטשאלקאווסקי אויפ'ן אמט פון אינערן־מיניסטער — און דאס דווקא אין דער איצטיגער צייט — האט אלעמען איבערראשט.

קיינער האט זיך דערויף נישט געריכט; קיינער — אפילו נישט דער איצטיגער אינערן־מיניסטער ה' קאשטשאלקאווסקי, וועלכער — ווי עס ווייסען גוט־אינפארמירטע — האט אויף דעם לעצטען דאנערשטאג נאך אלס שטאט־פרעזידענט געהאט צוגעגרייט א רייה קאנפערענצען און זיצונגען וועגען דער שטאטישער ארבייט אין ווארשע און אפילו בעשטימט אויף דעם זעלבען טאג א פרעסע־קאנפערענץ מיט די ווארשאווער זשורנאליסטען.

דאגעגען האבען די קרייזען, וואס האלטען זיך פאר גוט־אינפארמירטע, געהאלט פאזיטיוו, אז אלס אינערן־מיניסטער וועט נאמינירט ווערען דער לעמבערגער וואיעוואדע בעליגא־פראכשמאיוסקי, וועלכער האט זיך טאקע געפונען אין ווארשא זינט די לעצטע טעג.

ווייסט מען שוין איצט גענוי, אז די לעצטע דעציזיע איז געקומען פונ'ם דעצידירענדען פאקטאר, וועלכער האט אין די לעצטע טעג זיך גענומען אקטיוו בעטייליגען אין דער מלוכה־ארבייט אויף די וויכטיגסטע געביטען.

און וואס בעדייטען די נייע נאמינאציעס אויף די מיניסטאריען־אמטען: פאר אינערן־ און אגראר־ענינים?

אין די פאליטישע קרייזען רעדט מען שוין אפען וועגען דעם און מען מאכט נישט מעהר קיין סוד: אינ'ם סאנאציע־לאגער האט געזיגט די מעסיגע (ריכטיגער: ליבעראלע) ריכטונג, קלאהרער געזאגט: די אזוי גערופענע „צענטרא־לעוו"־ריכטונג.

אין היפוך צו די אנדערע גרופען, וועלכע האבען געוואלט פרובען געוויבען אָדער גאר שלום־מאכען מיט די רעכטערע עלעמענטען (דער געדאנק איז געווען אקטועל ביז מיט א קורצער צייט צוריק...), — האט איצט גענומען דעם ריידער די ריכטונג, וואס וויל פיהרען אנ'אויסגעהאלטענע לעגאליסטען־פאליטיק, א פאליטיק אהן פשרה, איב'ם זין פונ'ם לעגיאנען־הימן, די „פיערווּשא בריגאדא":

„Nie chcemy już od was uznania,
Ni waszych serc, ni waszych dusz!"

אט דער שטאנדפונקט זאל איצט אויסדריקען די שטעלונג פונ'ם דעצידירענדען פאקטאר.

דער בעווייז: דער נייער אינערן־מיניסטער קאשטשאלקאווסקי איז אנ'אלטער ליבעראל פון דער דעמאקראטישער גווארדיע אין די לעגיאנען, א געוועזענער אקטיווער פארלאמענטאריער, וועלכער איז געווען דער־פאטאס פון „ווידזוואלעניע".

אויך דער נייער אגראר־מיניסטער פאניאטאווסקי איז א „ווידזוואלעניעץ", א דעמאקראט און דורך זיין נאמינאציע וועט דאס ארימע און מיטעלע פויערטום זיכער זיך בעהנטער א רעקציון צו דער רעגירונג אין דער דארף־עלעמענט איז איצט זעהר בויטיג, ווייל עס לויפען אויף דעם פויער סיי די עקסט־רעכטע, סיי די עקסט־לינקע.

* * *

פאר ייִדען אין פוילען (און ווידער די זעלבע בעמערקונג: „בפרט אין דער לעצטער צייט") האט די נאמינאציע פון ה' קאשטשאלקאווסקי אויפ'ן אמט פון אינערן־מיניסטער א נישט־וועניג־וויכטיגע בעדייטונג:

נאך פון אלטע צייטען איז ה' קאשטשאלקאווסקי בעקאנט אלס פילא־סעמיט. ביאליסטאקער יודען ווייסען צו דערצעהלען, אז זייער געוועזענער וואיעוואדע קאשטשאלקאווסקי האט זיך שטארק אינטערעסירט מיט דער לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג, איז א פריינד פון יודישען שול־וועזען און איז א רעפערענט געהאלטען אין דער ביאליסטאקער פוילישער קונסט־געזעלשאפט האט ה' קאשטשאלקאווסקי שטארק געטאדעלט דעם רוסיציזם, וואס הערשט נאך טיילווייז אויף די קרעסען און ער האט בפירוש געזאגט: „פאליאקען דארפען רעדען פויליש און יודען — יודיש"!

דער אינערן־מיניסטער קאשטשאלקאווסקי איז מיט א צייט צוריק איבערגעגאנגען אויפ'ן קאלווינישען גלויבען, מחמת ער האט חתונה געהאט מיט דעם ביאליסטאקער יודישען מיידעל רעגינא וואלעך, מיט א יאהר־צוואנציג צוריק איז אין ווארשא געשטארבען דער יודישער שווער פון ה' קאשטשאלקאווסקי. ער איז געקומען קיין ווארשא צו דער לויה, און איידער ער איז אוועק אויפ'ן יודישען בית־החיים, האט זיך ה' קאשטשאלקאווסקי פריהער אנגעפרעגט ביי זיינע יודישע פריינד ווי אזוי ער זאל זיך נוהג זיין אויפ'ן בית־החיים: צי אויסטון דעם הוט, אדער נישט, וכדומה.

ביאליסטאקער יודען פלעגען רופען דעם וואיעוואדע קאשטשאלקאווסקי: „אונזער שוואגער"...

* * *

וועגען דעם, אז די ריכטונג איז א ראדיקאל־מעסיגע, ווייזט ווידער אמאל דער אומשטאנד, וואס אלס ווארשאווער קאמיסארישער שטאט־פרעזידענט ווערט, וואהרשיינליך, נאמינירט דער געוועזענער „פעפעסאוויעץ" און איצטיגער טוער ביי די פ.פ.ס.־פראקעס, האונגאראוויטש.

* * *

אין דער לעצטער מינוט, פאר'ן אוועקשיקען דעם בריף ווער איך געוואויר, אז אלס רעזולטאט פון געוויסע בעמיהונגען איז מעגליך, דאס דער פוילישער אויסערן־מיניסטער בעק זאל, אויפ'ן דיפלאמאטישען וועג, אינטערווענירען ביי דער ארץ־ישראל רעגירונג לטובת סטאווסקי'ן, וועלכער איז א פוילישער בירגער.

פרטים זענען דערווייל נישט בעקאנט.

אלעקסאנדער גראנאך וועגען יודיש־טעאטער

(אינטערוויו ספעציעל פאר'ן „נייעם פאלקסבלאט")

מיר שמועסען מיט גראנאכען כסדר ווען מיר האבען נאר די געלעגענהייט דערצו, ווייל דער גרויסער אקטיאר האט זעהר פיל צו זאגען וועגען צוקונפט פון יודישען טעאטער. מיר האבען גערעדט מיט אלעקסאנדער גראנאך וועגען דעם ווי אזוי ער איז איבערגעגאנגען צום יודישען טעאטער און וואו ער פיהלט זיך הא.

— מיין אריבערגאנג צום יודישען טעאטער איז פאר מיר נישט געווען קיין איבעראשונג, די איבערקעהרעניש אין דייטשלאנד איז נאר געווען דער לעצטער שטויס — אריבערצוגעהן צום יודישען טעאטער האב איך זיך שוין צוגעגרייט מיט פיל יאהרען צוריק.

— פאר מיר אלס דייטשער שוישפילער אויף דער דייטשער בינע איז יודיש טעאטער שטענדיג געווען, ווען מ'קען דאס אזוי אנרופען, א פרוידישער קאמפלעקס. דינענדיג ביז 24 יאהר אין דייטשלאנד, האבענדיג אין זיך אריינגעזאפט פולקאם די דייטשע קולטור, האב איך אבער שטענדיג געהאט דעם קאנטאקט מיט דער יודישער גאס און האב נישט געקענט און נישט געוואלט רעזיגנירען פון דער צוגעהערנקייט מיט דער היים אזוי, אז איך בין מיט 4 יאהר צוריק געווען אין פוילען און האב שוין דעמאלט געפרובט צו שפילען יודיש טעאטער, מיט 3 יאהר צוריק בין איך געווען אין ניו־יארק און געשפילט יודיש טעאטער, כ'האב שטענדיג געפיהלט אין זיך א מין חוב צו בעצאהלען די קרייזען פון וועלכע איך שטאם און מיט וועלכע איך האב זיך שטענדיג געפיהלט פערבונדען. די דאזיגע פערבונדענקייט איז נישט קיין סענטימענטאלער בעגריף, נאר א קוואל פון מיינע כוחות.

און איצט נאך דער איבערקעהרעניש אין דייטשלאנד, זאגט גראנאך, ווען מיינע חברים די יודיש־דייטשע שוישפילער זענען טיילווייז געפאהרען קיין פאריז, ווער קיין ציריך, ווער קיין לאנדאן, אדער גאר קיין האליוואוד זוכען גליקען — האב איך זיך קאנסעקווענט ענטשלאסען צוריקצופאהרען קיין פוילען, צוריקקומענדיג האב איך בעטראכט מיין גאנץ פערבלייבען אין דייטשלאנד נישט אנדערש ווי א טעכניקער, אינזשעניער אדער כעמיקער וועלכע שטודירען און קומען דאך צוריק אהיים, כדי צו פערווירקליכען דאס וואס זיי האבען געלערנט.

אלעקסאנדער גראנאך

— און ווי פיהלט איהר זיך אין יודישען טעאטער?

— ס'איז נישט אזוי לייכט צו שפילען אויף דער יודישער גאס יודיש טעאטער, די סיבות זענען בעקאנט אויך אייך, און אויך אייערע לעזער, יודישע פינאנסיסטען פינאנסירען אלץ אין דער וועלט, אפילו נישט יודישע טעאטערן, נאר דאס יודישע לעגט מען פון דער האנד אין מויל אריין אין טרעפט מען ארום דעם יודישען טעאטער מענשען, וואס וואלט גלייכער געווען ווען זיי האנדלען מיט עליות, מיט זאקען־בענדלעך אבער נישט מיט טעאטער און מ'דארף דאך האבען אנ'אינטענסיווע און שווערע ארבייט אויף דער יודישער גאס, כדי די איבערגעגעבענע, אפרוויליגע יודישע קולטור־טוער (פאר וועלכע איך האב דעם גרעסטען רעספעקט), זאלען זיך דערוויסען וואס פארא וויכטיגע אינסטיטוציע ס'איז טעאטער, סיי גייסטיג, סיי מאטעריעל און סיי דערציהעריש, און טאקע אלס פרעסטיזש, אלס גייסטיגען צעטער פון א פאלק, אבער צו דעם מינוס שטעהט פון דער אנדערער זייט א פליוס, מיט וועלכען אלע פעלקער פון דער וועלט זענען אונז מקנא. דאס איז דאס פאזיטיווע פון בעסטען טעאטער־פובליקום אין דער וועלט, ווען מען שפרינגט אריבער דעם קרייז פון שוועריגקייטען וואס ליגען זיך אימיצע אויף דעם וועג ביז מען קומט צו צום שפילען

(ווייטער זעה 8־טע זייט)

אליבע ביי די פערלוירענע צעהן שבטים

פון ש. בערג

דער פערסישער קעניג אנטלויפט

שווער און מעכטיג האט געצויגען די פערסישע ארמעע און געווארפען א פחד אויף אלע שטעט און דערפער, וואס זי איז דורכגעגאנגען, און די אייזעל־טרייבער און קעמעל־פיהרער האבען געמאכט דאס געשפעט פון די יודישע געפאנגענע, עזריה, רבקה און זייערע קינדער, און זיך געוויצט מיט זיי אז זייער סוף דערנעהנטערט זיך.

— באלד וועט איהר ברענען, שטורקאצען וועט איהר זיין צו בעליכטען אונזער וועג פון זיגער; עס וועט אבער נישט זיין גענוג ליכטיג — האבען זיי געזאגט — אלעקסאנדער מוקדון וועט אויך ברענען, און זיינע גענעראלען אויך, וועט זיין ליכטיגער.

עזריה און רבקה האבען געשוויגען: זייערע צווי קינדערלעך זענען געלעגען, שטומע, לעבען זייערע עלטערען אין דער אייזערנער שטייג, שטומע פאר שרעק.

און ענדליך האט די פערסישע ארמעע דערגרייכט דעם טייך גארניקוס, אין קליין אזיען, וואו די האט זיך בעגעגענט מיט אלעקסאנדער מוקדונס ארמעע. ווען די פערסיער האבען דערזעהען די פינטליכע ארמעע פוגוויטענס, האבען זיי זיך צעלאכט. אנ'ארימע ארמעע איז געווען די מאקעדאנישע. נישט קיין גאלד, נישט קיין זילבער האט מען ביי זיי געזעהן, און אוודאי נישט קיין דימענטען און בריליאנטען; אבער אייזען, האט מען ביי זיי געזעהן גאר א סך. פיל מעהר ווי ביי די פערסיער פוגוויטענס האט די מאקעדאנישע ארמעע אויסגעזעהען ווי אנ'אונגעהייערע וואלד מיט שפיזען.

די מלחמה האט זיך אנגעהויבען, דריוש איז געזעסען אויף זיין טראן און געפיהרט זיין ארמעע; אלעקסאנדער איז נישט געזעסען אויף א טראן; ער איז געשטאנען אויף א הויכען בארג, א יונגער, מיט אויסערגעוועהנליכער קראפט און ברויזענדער ענערגיע; ער האט בעקוקט דאס שלאכט־פעלד, אפגעמאסטען מיטן אויג דעם פיינדס כוחות, און מיט א מאך פון זיין האנט האט זיין גאנצע ארמעע זיך א ריס געטאן ווי איין מאן.

די שלאכט איז געווען פורכטבאר, קעפ זענען געפאלען אין די טויזענטער און אזויפיל הערצער זענען געלעכערט געווארען פון די שפיזען. דאס געשריי פון די פערוואונדעטע האט געשפאלטען די ערד און צעריסען די וואלקענס, דריוש איז אלץ נישט אראפ פון זיין טראן. אלעקסאנדער איז אבער אראפ פון בארג, געלאפען פאראויס פאר זיין ארמעע, און מיט איהר זיך אריינגעשניטען אין הארצען פון דער פערסישער.

נאכמיטאג האט זיך געענדיגט די שלאכט, די פערסיער האבען געליטען א שרעקליכע מפלה. צעטומלטע זענען זיי זיך צעלאפען אויף אלע זייטען. ערשט איצט איז דריוש אראפ פון זיין טראן, האט זיך ארויפגעכאפט אויף א פערד און מיט עטליכע לייב־וועכטער איז ער אנטלאפען. זיינע הונדערטער ווייבער און קינדער, דער גרעסטער טייל פון זיין ארמעע מיט אלע אוצרות גאלד און זילבער זענען אריינגעפאלען צום שונא אין די הענט אריין. עזריה און רבקה מיט זייערע קינדער זענען געבליבען אין שטייג.

שפעטער, ווען אלעקסאנדער איז געקומען אין פערסישען לאגער און בעטראכט דאס עשירות, וואס איז אריינגעפאלען אין זיינע הענט האט ער דערזעהען דעם וואגען מיט דער אייזערנער שטייג, אין וועלכער עס האבען זיך געפינען, געשמידט אין קייטען, עזריה מיט רבקה'ן און זייערע קינדער, ער האט זיך אפגעשטעלט א פערוואונדערטער און עזריה האט זיך געבוקט צו איהם אין שטייג און געזאגט:

— גרויסער, דערהויבענער קעניג און זיגער! דער גאט פון הימעל און ערד איז געווען אין דיין הילף, און דו האסט בעזיגט דיין פיינט. איך, דיין אונטערטעניגער קנעכט, בין מיט מיין פאמיליע געפאהרען דורך בבל, האט דריוש אוועקגעריבען מיין פרוי פון מיר און זי אריינגעווארפען אין זיין הארעם ווען איך האב געוואלט ראטעווען די מוטער פון מיינע קינדער האט ער אונז געשלאסען אין קייטען און איינגעשפארט אין דער דאזיגער שטייג. ער האט געזאגט, אז נאכדעם ווי ער וועט זיך בעזיגען, וועט ער אונז אומברענגען מיט א שרעקליכען טויט, איצט, אז ער האט געהאט א מפלה. בעטען מיר דיך גרויסער קעניג ווייז אונז דיין חסד, און בעפריי אונז מיר זאלען קענען זיך אומקעהרען אין אונזער לאנד.

עזריה האט גערעדט און פון זיינע אויגען האבען זיך געגאסען טרעהרען. רבקה מיט די קינדער האבען אויך שטארק געוויינט.

— פון וואנען זייט איהר? וואו איז אייער לאנד?

— פון לאנד יהודה קומט דיין קנעכט.

— א, א יוד! — האט אויסגערופען אלעקסאנדער, — איך האב נישט ליב די יודען. זיי זענען קעגען מיר, זיי ווילען נישט אנערקענען מיין הערשאפט; זיי וועלען אבער באלד דערפיהלען מיין מאכט!

— מעכטיגער קעניג, גנעדיגער הערשער! — האט עזריה גענומען פערטיידיגען די יודען — דערלויב מיר, אין דיין חסד, עפעס צו זאגען וועגען דעם, נישט אויסאומ'כבוד צו דיר האבען דאס געטאן מיינע ברידער: זיי זענען געווען דאנקבאר דער פערסישער מלוכה, ווייל דריוש דער ערשטער האט פערויסט בבל און האט דערלויבט די יודען זיך אומצוקעהרען אין הייליגען לאנד, אין לאנד פון זייערע אבות. זיי האבען נישט געוואלט פערראטען דעם אייניקעל פון דעם קעניג, וואס האט זיי אזויפיל גוטס געטון. ער האט זיי געגעבען גאלד אויפצובויען צוריק דאס פערוויסטע גאט'ס הויז. יודען זענען א דאנקבאר פאלק. דאס בייזע, וואס מען טוט מיט אונז, פערשרייבען מיר אויפ'ן זאמד ביים ברעג ים; עס ווערט גיך אפגעווישט און אפגעמעקט, און מיר פערגעסען עס; דאס גוטע, אבער, וואס מען טוט מיט אונז, קריצען מיר אויס אויף שטיינערנע טאוולען, צו געדענקען אייביג. זיי גיב צו די יודען, און מיר וועלען דיר אייביג זיין דאנקבאר.

עזריה האט געמאכט א גוטען איינדרוק אויף אלעקסאנדער מוקדון, און ס'איז איהם איינגעפאלען, אז עזריה וועט איהם צונוצקומען; האט ער געהייסען זיי בעפרייען פון שטייג און ברענגען אין זיין פאלאץ, וואס איז געווען א געוועהנליך הויז, אהן גאלדענע און זילבערנע בעצירונגען, אהן שטיקעריען — אלץ אזוי איינפאך און בעשיידען.

אלעקסאנדער האט צוגערופען עזריה'ן און געזאגט:

— ביסט מיר געפעלען, ווי דו האסט גערעדט וועגען דיין פאלק, איך מוז אבער מאכען אונטערטעניג דיינע ברידער. אלע פעלקער זענען מיר אונטערטעניג און דערפאר קאן איך נישט דערלאזען, אז די יודען זאלען זיין אומאפהענגיג; זייער עקשנות איז א חרפה פאר מיר. איך וויל אבער נישט זיין גרויזאם צו זיי; איך וויל נישט זיין גרויזאם צו קיינעם, סיידען מען שטעלט זיך מיר אנטקעגען. זאג מיר, וואס פאר א פאלק זייט איהר?

— מיר זענען דאס שטארקסטע פאלק אויף דער וועלט, און דערזעלבער צייט אויך דאס שוואכסטע — האט געזאגט עזריה.

— וואס מיינסטו?

— ווען מיר זענען פעראייניגט, קאן אונז קיינער נישט בעזיגען; זענען מיר אבער צעטיילט, ווערען מיר אזוי שוואך, אז יעדער איינער קאן אונז לייכט בעזיגען.

— ווי זייט איהר איצט? — האט אלעקסאנדער געפרעגט.

האט עזריה איהם געזאגט, אז ער איז שוין יאהרען אוועק פון זיין לאנד און ער ווייסט נישט, ער האט איהם אבער דערציילט פון דער נבואה דניאל'ס, אז שוין לאנג צוריק האט דניאל נבואות געזאגט אויף איהם, אלעקסאנדער'ן, אז ער וועט בעזיגען פערסיע און בעהערשען די וועלט, און ער, עזריה, האט דאס פאר דער מלחמה געזאגט דעם פערסישען קעניג, און ער האט צוגעגעבען:

— מעכטיגער הערשער, פאלג מיין עצה: ווען דו וועסט געהן אויפ'ן יודישען לאנד, האלט נישט מיט מיינע ברידער מלחמה, נאר גיב־אפ כבוד דעם בית־המקדש און דעם כהן גדול, וועלען מיינע ברידער דיך ליב קריגען, און מיט ליבע אננעמען דיין הערשאפט.

אלעקסאנדער האט פריינדליך ארויפגעלייגט די האנד אויף עזריה'ס אקסעל און געזאגט:

— ביזט פריי צו געהן וואו דו ווילסט, נאר אויב דו ווילסט מיך פאלגען, בלייב מיט מיר, וועסט זיין אין מיין שטאב און איך וועל דיך מיטנעמען קיין ירושלים.

און ווי שטארק עזריה האט שוין געוואלט זיין אין ארץ־ישראל, איז ער דאך געבליבען מיט אלעקסאנדערן; ער האט אנגענומען אלעקסאנדער מוקדונ'ס פארשלאג מיט פרייד, ווייל ער האט געוואוסט, אז מיט זיין פערבלייבען וועט ער קאנען העלפען זיין פאלק.

(ווייטער מארגען).

אלעקסאנדער גראנאד וועגעז יודיש-טעאטער

(ענדע פון דער 7-טער זייט)

יודישען טעאטער, אז מען איז גובר דעם אונזיכטבאר־רען קרייז פון שוועריקייטען. האט מען די גרעסטע זאטיספאקציע וואס ס'קען האבען א פראדוציר־ענדער העגיש — דאס יודישע פובליקום.

— ווי אזוי האט אייך אויפגענומען דאס יודישע פובליקום אין פוילען?

— מיינע איבערלעבענישען אין דער יודישער גאס אין פוילען זענען די שטארקסטע וואס א שוי־שפילער קען האבען. דאס יודישע פובליקום זעהט מיט קלאהרסטע אויגען, הערט מיט רייבסטע אויער־רען און לעבט איבער מיט קאפ און הארץ יעגע זיבליכע און גייסטיגע עמאציע אויף דער ביהנע, און איך גלויב. אז אזא רעזאנאנס פון יענער אנאניי־מער „פערטער וואנד" אנגערופען פובליקום איז בכוח א שוישפילער צו דערהויבען, צו בעריכערען און העלפען איבערצוואקסען איבער זיך אליין. דאס האב איך איבערגעלעבט אין ווארשע, אין ווילנא און איצט אין לאדז.

אין ווארשא האבען זיך די פארשטעלונגען פוּ דער „גאלער לאטע" מאנכעסמאל פערוואנדעלט אין ספאנטאנישע אויסברוכען פון פובליקום גופא.

אין ווילנא איז צוליב דער „גאלער לאטע" גע־ווארען מאבילוזירט די גאנצע יוגענד, איך בין גע־קומען קיין ווילנא גראד דעמאלט ווען ס'איז געפיהרט געווארען א קאמף צווישען שונד און גוט טעאטער, אלץ וואס קעמפט פאר'ן בעסערען יודישען טעאטער האט זיך מאבילזירט און בישט נאר ווילנא האט פון מיר געהאט, נאר איך בין אוועקגעפאהרען פון ווילנא מיט גרויסע איבערלעבענישען, אז יודיש און יודישע קולטור איז מעהר ווי אן אמביציע פון יחידים —יודישיסטען, נאר יודיש איז א געוועהר אין קאמף פון די יודישע מאסען.

— און וואס האט איהר צו זאגען וועגען לאדז?

— לאדז איז ווי־ע־ א גאנץ אנדערע זאך, איך בין צום ערשטען מאל אין דער שטאט, כ'קען דא כמעט קיינעם נישט — נישט געזעלשאפטליך און נישט פריוואט און פובליסטישען איז דאס טעאטער איבערגעפולט זייט דעם ערשטען טאג, איך האלט דעריבער, אז דער ערפאלג פון דער „גאלער לאטע" אין לאדז איז א סך אינטערעסאנטער און גרעסער, ס'איז די ליבע פון גרויס שטעטיגקייט. דער ערפאלג איז אן אנאנימער, דאס הייסט, — א זאכליכער, א טעאטראלישער און דערפאר האלט איך לאדז בין איצט פאר דער בעסטער יודישער טעאטער־שטאט. גאר דער „פירטער וואנד" אין לאדז וואלט זיך געלויבט צו קומען אין ווינטער מיט 4—5 בייע פיעסען און פון דער לעבעדיגער אנאנימער טעא־טער־שטאט צו סטארטען דאס בייע יודישע בעסערע פאלקס־טעאטער, ס'איז דער גרעסטער קאמפלימענט פאר'ן פובליקום, אייגענטליך נישט קיין קאמפלי־מענט, נישט קיין דאנק נאר אן ארגאנישע נויטווענ־דיגקייט.

— הלוואי, האב איך פערענדיגט דאס גע־שפרעך מיט גראנאד'ן.

י. ראנסין.

ראדיא-פראגראם

מאנטאג, דעם 2-טען יולי 1934

6,35 גראמאפאן, 6,40 גימנאסטיק, 6,55 גראמא־פאן, 7,05 ידיעות, 7,10 גראמאפאן, 7,20 הויז־ווירטשאפט, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,03 ידיעות, 12,05 פרעסע, 1 ידיעות, 1,05 מוזיק, 2 עקס־פארט, קאמוניקאט, 4 קאנצערט, 5 שמועסען פאר קינדער, 5,15 קאנצערט, 6 רעפעראט, 6,15 מוזיק, 6,55 רעפערטואר פון די טעאטערן, קאמוניקאטען פון לאדז, 7 פערשידענעס, 7,15 זעלנערישע אוי־דיציע, 7,40 גראמאפאן, 7,50 ספארט, 8,02 פעליעטאן 8,12 מוזיק, 8,50 ידיעות, 9 טראנס־מיסיע פון גדיניע, 9,02 גראמאפאן, 9,12 קאנ־צערט, 10,10 פעליעטאן, 10,25 מוזיק, 11 ידיעות, קאמוניקאטען.

• • • •

פון אויסלאנד

8 פאריז — אפערעטקע „באקאטשא", 8,45 שטראסבורג — פראנצויזישע מוזיק, 9 שטוטגארט — מוזיק. קאמעדיע, 10,15 קאפענהאגען — סימפ. קאנצערט.

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 זונטאג און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

Dr. med. Trepman

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזען נעהמט אן פון 8—12 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 8—1. בעזונדערע ווארטע-זאל פאר פרויען.

„די וועלט אהן מענער"

היינט פרעזענטירען מיר
פילם-פאנטאזיע אויף דאס טעמע: ווי אזוי וואלט אויסגעזעהען די וועלט, ווען די געפעהרליכע עפידעמיע וואלט אויסגעראט אלע מענער און ס'וואלט נור געבליבען לעבען איין מאנספערזאן!
רעווי פון הומאר און שעהנע פרויען!

אין די הויפט-ראלען: Gloria Stuart, Raul Roulien — רעזשי: — Alfred Werker
אויסערן פראגראם: קלאנג-צונאבע פון P. A. T. ווי אויך אקטואליטעטען פון FOX

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

ברוך-קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם איז גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

ברוך-ליידענדע! פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פעלט ארמאן אין דעם כוח איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה. פון פערדרייען זיך די קישקעס קאן מען ווערען ברענדיג און שטארבליך. — ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם נדעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטסטע לאדענגע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צו־ריקהאלטונג ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אונדוליאציע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען אראפלאזען זיך פון. מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעארבייט די הייל-קארסעטע און פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינד־זוכט, לייטעגנבען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראק. טישטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאט־פיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! — אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיק, פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.
עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעצפ. ספאל. (קאסע-כאריך). — אכטונג!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אויס עפענטליך מיט גרויס צופרידענהייט מיין הערצליכסטע דאנק דעם בעריהמטען ספעציאליסט פאר ברוך-קראנקהייטען דיר. י. ראפאפארט פון דער ערשטער און איינציגער ארטאפעד. הייל-אנשטאלט אין לאדז וואלטשאנסקא 10, דערפאר וואס ער האט מיר געראטעוועט פון פיל גרויסע ברוך-שמערצען, איך האב א פר יאהרען געליטען פון מיין יעהר שווערען פערעלטערטען ברוך, וואס קיין שום פאס האט מיר נישט געקאנט צוריקהאלטען. היינט א דאנק זיין מיר פערלעגטען אויסגעצייכנעטען ארטאפעד. הייל-באנדאזש, האט ער מיר באמת א וואונדער בעוויזען, איך פיהל מיך אויסגעצייכנעט גוט און בין פעהיג צו יעדער ארבייט.

1/6 1944 (—) יוסף ברוך לאזינגער, לאדז, וואלבארסקא 26

ווער ס'זוכט א תכלית

פאר זיך, פאר א קינד (אויסוואהל פון א בערוף, שול א. א. וו.), ווער ס'האלט ביי מאכען א געשעפט, עמיגרירען, טון א שידוך אדער געפינט זיך אין אן אנדערער לעבענס-פערלעגענהייט, דארף זיך תיכף קומען בעראטען מיט'ן בעקאנטען פובליציסט
אינפעלד, פיעטריקאווער 31
אויפנאהמס-שעהן טעגליך פון 4—8 אוו.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5 טעל. 159-40
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע - זאל פאר פרויען

Dr. med. Wł. ZADZIEWICZ

ספעציאל-ארצט פאר האלז, נאז, אויערען און קעהל-קאפף-קראנקה.
Piotrkowska 164
tel. 125-26.
נעהמט אן פון 4 ביז 8 אווענד.

די ריימעריי
פון ב. טאכטערמאן
פיעטריקאווער 167
טעל. 191-16
נעהמט אן זעמטליכע וואלענע און האלב-וואלענע מאטעריאלען
צום רייסען
אונטער דער אויפזיכט פון לאנגיעהריגען פאכמאן טאכטערמאן.
רעעלע און סאלידע בעהאנדלונג.

Dr. S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און וועגע־רישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען.

לעטשניצע

פאר וועגעריש-קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.
וועגעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען, אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Poradnia WENEROLOGICZNA

הויט און וועגערישע קראנקהייטען
איז געווארען איבערטראגען
אויף **2 זשעלאנא 2**
(פיעטריקאווער 47)
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד, זונטאג און הגאות פון 9—2 מיטאג.
א וויזיט 3 זל.
פון 11—1 מיטאג און פון 3—4 נאכמ.
נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

STARSZY FELCZFR B. JOSKOWICZ

Północna 4, tel. 141-86.
שטעלט טעגליך פאהען מיט פרישע קראוויאנקע
און גיט אויך ארויס בעשייניגונגען.
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 4—7 נאכמ.

Dr. med. Z. DATYNER

אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקה.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

Dr. med. Szarlotta Eigerowa

האט זיך איבערגעציגען
אויף **זאוואדזקא 5** טעל. 107-20

לעבער אויך דער **מאשין**
ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

קריינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

עס ווערט געברויכט אן איבערלאק־נייהערין צו סוועטערס און א קוואליפי־צירטע מאשין-נייהערין און האנד-נייהע־רינס זאוואדזקא 26, וו. 14.

עס ווערט געזוכט 2 ראמפעזירקעס ביי ל. לאנגנאס, זאכאדניא 30, אין סוועטער-פאבריק. 2715

ס'ווערט געזוכט א לערן=יונגעל, ווי אויך א שיק=יונגעל פון באלד געצאהלט. צו ערפאהרען ביי מעשבערג, נאווא־מיעסקא 26. 2718

לאקאלען

צו פערמיטען א צימער מיט אלע בעקוועהמליכקייטען, אויך קארידאר מיט 2 איינגאנג אויפ'ן קווארטעל אדער חודש געלד, עווענטועל אויף לאזשי. ווסכאד־ניא 19, ביי זענדעל.

צו פערמיטען אויף נאוואמיעסקא 8 אין פראנט א געוועלב און א האלב גע־וועלב. צו ערפאהרען ביים ווירט מאראקא, נאוואמיעסקא 8. 2714

א לאקאל, וואס איז געאייגנעט אויף אן עקספעדיציע, מאגאזין, קאנטאר און א שטאל, ווערט געזוכט צו דינגען פון זאפארט. צו ערפאהרען ביי Kawecki Przejazd 21

פערשידענעס

אן איבערלאק-מאשין אין גוטען צו־שטאנד א דריי=פעדעמדיגע צו פערקויפען אלטער מארק 2, ביי נאשעלסקי.

קיין ארץ-ישראל פאהרען אינפאר־מאציעס: א חוץ שבת
Turystyka" Śródmiejska 31 m. 47 front 2 p. od 2–4 pp. Na odpowiedź z prowincji załączyć znaczek, tel. 12391

שייטלען

מיט פאריזער שריפטן און פערטיגע שייטל־ווערען ערשטקל. און רעעל אויסגעפיהרט
ביי קערש.
סקווערנאווא 15

שענסטע דרוק-ארבייט
ווערען אויסגעפיהרט
אין דער דרוקעריי
בראמבערג און בוים
פילסודסקיעגא 55 (פראנט)
ווי צ.ב.ש. רעכנונגען, בריפבויגען, קוווי־טאריישען, שטעמפעל-באנדעראלען, עטי־קעטען, חתונה-קארטען, וויזיט-קארטען, א. א. פינקטליך און סאליד אויסגעפערטיגט.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. און דער זייט שפאלטען
אין טעקסט—40 . . . . . 60— . . . . 4 . .
נאכ'ן טעקסט—12 . . . . . 18— . . . . .
אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער, אויפלאגער 100 פראצ. טייערער; מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט '' שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער־טער 1 זל. יעדעס חמסדרדיגע וואָרט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טאן פון די אנאנסען איז דער פערלאג כ י ש ם פעראנט־ווארטליך. די אדמינ. איז אפען ביטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg — Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.